

NOWY CZASKATOWICE
UL. MIELECHIEGO 8
TELEFON 29-48**10gr**

REPREZENTACJE

BERLIN, Katowice, ul. 28 St
DROBNIK Katowice, ul. 10-12
CIEŻYK, ul. Katowice, ul. 28
KATOWICE, Katowice, ul. 28
KATOWICE, Katowice, ul. 28**Pracownicy i pracodawcy!****Ile będziemy płacić na ubezpieczenia społeczne****Każdy dowie się dziś z tabeli na str. 6 i 7-ej****Kongres urzędników w obecności Rządu i Parlamentu?**

Odbyło się posiedzenie zarządu Centralnej Rady Pracowniczej, na którym uchwalono porządek dzienny kongresu urzędniczego. Kongres odbędzie się w niedzielę 21 b. m. o godz. 12-ej w południe w Klubie urzędników państwowych.

Wśród rezolucji, jakie będą przedłożone kongresowi do uchwalenia najważniejsza żąda uchylenia nowej ustawy uposażeniowej względnie zastąpienia jej innymi postanowieniami.

Mianowanie wiceministra komunikacji

P. Prezydent R. P. mianował wczoraj dyrektora Kolei Państwowych w Krakowie, inż. Aleksandra Bobkowskiego, podsekretarzem stanu w Min. Komunikacji w III-cim stopniu służbowym.

Całe miasta w gruzach po trzęsieniu ziemi

KALKUTA, 17.1. — Wskutek osłabienia trzęsienia ziemi, miasto Muzaffarpur leży w gruzach. Na ulicach widać setki trupów.

Komunikacja stem miastem została przerwana.

KALKUTA, 17.1. — Rozmiary spustoszeń dokonanych przez trzęsienie ziemi w Indjach nie są jeszcze znane. Przypuszczają, że w katastrofie tej zginęło kilka tysięcy osób.

Wiadomość o zupełnym zniszczeniu miasta Darjeeling zdaje się być przesadzona, faktem jest tylko, że największej ucierpiał tam klasztor buddyjski.

Wśród ofiar katastrofy niema ani jednego Europejczyka.

Do południa nie udało się jeszcze zlokalizować ognia. Pożar przerzucił się na sąsiedni kościół i gmach szpitala w którym znajdowało się przeszło 1200 chorych umysłowo. Zostali oni przeprowadzeni z wielkim pośpiechem do główn. skrzydła gmachu, dotychczas najmniej zagrożonego.

Ważniejszą rolę, niż dotychczas, w kształtowaniu się kursu dolara w najbliższej przyszłości, może odegrać obrona innych państw (działalność angielskiego funduszu walutowego) odgrywał częstokroć w kształtowaniu się kursu dolara poważną rolę. Wreszcie, nie ulega wątpliwości, że Roosevelt w wielu swych wynurzeniach celowo bywa mglisty, dając pole do najróżniejszych interpretacji, skolei kształtującej horoskopy na przyszłość

Ostatnie orędzie również nie daje zupełnie pewnych podstaw do wnioskowania na przyszłość. Na uwagę wszakże zasługują następujące momenty: Roosevelt świadomie ogranicza zakres wahań dolara. Były one już dotychczas ograniczone zdolą przez upoważnienie do dewaluacji waluty do 50 proc. dawnej jej wartości. Obecnie Roosevelt wymienia 60 proc. dawnej wartości, jako górną granicę dewaluacji, gospodarczo uzasadnionej. Wahania dolara — o ile Roosevelt jest szczerzy w swych wynurzeniach — nie powinny więc być duże.

Jednak dość miarodajne głosy zagranicą wnioskuje że owe 60 proc. mają być nowym kursem podstawowym, koło którego obracać się będzie dolar. Przy nowej cenie 34.45 dolarów za uncję złota, dewaluacja wynosiłoby dokładnie 40 proc.

W dniu wczorajszym wystąpiła lekka wyżka dolara i funta szterlinga oraz lekkie osłabienie kursu franka francuskiego.

Zatrzymanie się spadku dolara tłumaczyć można przedewszystkiem tem, że z chwilą urzędowej zapowiedzi ograniczenia wahań dolara do stosunkowo szczytów granic, waluta amerykańska z natury rzeczy wzbudza zaczyna większe zaufanie niż dotychczas. W dalszym ciągu mogłoby to wywołać powrót kapitałów amerykańskich, które w swoim czasie uciekły ze Stanów Zjednoczonych. Powrót ten przez swój wpływ na bilans płatniczy będzie oczywiście działał w kierunku wyżki dolara.

Wahania funta odzwierciedlają do pewnego stopnia wahania dolara. Co się tyczy franka francuskiego, spadek jego tłumaczony jest obawą odpływu z Francji kapitałów amerykańskich z chwilą względnego ustabilizowania się dolara. Obawy te uważa należy raczej za mało uzasadnione, gdyż odpływ ten nie powinien przybrać większych rozmiarów.

Giełda warszawska notowała wczoraj kabeł na Nowy Jork 5.51 wobec 5.47 we wtorek, kurs czeku 5.48. Londyn wzrósł z 28.08 do 28.12.

Orędzie Hitlera do narodu i... całego świata

BERLIN, 17.1. — Członek pruskiej rady stanu, Goerlitzer wygłosił na zgrupowaniu organizacyj rzemieślniczych i handlowych przemówienie, w którym zapowiedział ogłoszenie przez rząd Rzeszy jeszcze w bieżącym roku ustawy o refor-

mie ustroju Niemiec, zaznaczając, że prawdopodobnie 31 stycznia zwołany zostanie Reichstag, przy czym kanclerz Hitler wystąpi z proklamacją do narodu niemieckiego oraz opinii świata.

Jakie będą losy dolara?**Nic pewnego jeszcze powiedzieć nie można**

cia, co sprawia, że albo zakładzi konieczność cofnięcia się w polowie drogi, albo też sam eksperyment mimo chęci kontynuowania nie wydaje oczekiwanych rezultatów. Pozatem dolar wciąż pozostał pod wpływem czynników zewnetrznych; to też wpływ np. t. zw. spekulacji międzynarodowej, wzgl. akcji obronnej innych państw (działalność angielskiego funduszu walutowego) odgrywał częstokroć w kształtowaniu się kursu dolara poważną rolę. Wreszcie, nie ulega wątpliwości, że Roosevelt w wielu swych wynurzeniach celowo bywa mglisty, dając pole do najróżniejszych interpretacji, skolei kształtującej horoskopy na przyszłość

Ostatnie orędzie również nie daje zupełnie pewnych podstaw do wnioskowania na przyszłość. Na uwagę wszakże zasługują następujące momenty: Roosevelt świadomie ogranicza zakres wahań dolara. Były one już dotychczas ograniczone zdolą przez upoważnienie do dewaluacji waluty do 50 proc. dawnej jej wartości. Obecnie Roosevelt wymienia 60 proc. dawnej wartości, jako górną granicę dewaluacji, gospodarczo uzasadnionej. Wahania dolara — o ile Roosevelt jest szczerzy w swych wynurzeniach — nie powinny więc być duże.

Jednak dość miarodajne głosy zagranicą wnioskuje że owe 60 proc. mają być nowym kursem podstawowym, koło którego obracać się będzie dolar. Przy nowej cenie 34.45 dolarów za uncję złota, dewaluacja wynosiłoby dokładnie 40 proc.

Dwumiljardowy kredyt dla farmerów amerykańskich

WASZYNGTON 17.1. — Izba reprezentantów przyjęła projekt ustawy o kredytach dla farmerów. Projekt przewiduje emisję bonów na sumę 2-ech miliardów, które prze-

znaczone będą na pożyczki hipoteczne.

Projekt ten odesłany został do senatu.

Pożar domu obłąkanych**1200 pacjentów zdołano uratować**

BERLIN, 17.1. — W miejscowości nadreńskiej Neuwid, wybuchł dziś wielki pożar w schronisku Franciszkańskim pod wezwaniem Św. Józefa. Ogień powstał w garderobie budynku administracji. Zniszczeniu uległo 15 pokoiów i hall.

W akcji ratunkowej bierze udział 10 oddziałów okolicznej straży og

Zamówienia sowieckie

Jak się dowiadujemy, handlowa organizacja sowiecka „Torgsin” ma ostatnio znaczniejsze zamówienia artykułów przemysłu wełnianych, artykułów dzianych, polskiego, a w szczególności tkanin

konfekcji i bielizny, a spośród artykułów hodowli — mięsa wieprzowego i słoniny.

Zamówienia, które mają być wykonane w styczniu, wynoszą około 2 milionów zł.

Zastanówmy się trochę...

Inteligentna nędza

Pismo nasze stale zajmuje się sprawą położenia mas pracujących. Bo jakżeś przemilczać o rzeczach, które tak boleśnie — dotkliwym ciężarem zawisły nad życiem całego społeczeństwa.

Dzisiaj pomówimy specjalnie o losach pracującej inteligencji, której los cięższy jest bodaj od losu pracowników fizycznych.

Cyfry z roku 1933 wykazują, że w Polsce jest około 600 tysięcy pracowników umysłowych. Z tego zatrudnionych było około 500 tysięcy, czyli że mniej więcej 100 tysięcy pozostawało bez pracy.

Z dalszych zestawień cyfrowych wynika, że wśród tych bezrobotnych 55,7 proc. stanowią ludzie z wykształceniem szkoły powszechnej i nieukończono na szkołę średnią.

Z wykształceniem średnim i nieukończonymi studiami wyższymi jest 39 proc. wśród inteligencji bezrobotnej.

Bezrobotnych z wykształceniem wyższym jest 5,3 proc.

Cyfry te wykazują, że odsetek bezrobotnych z wyższymi studiami jest najmniejszy.

Ponieważ bezrobocie wśród inteligencji pracującej wykazuje — jak dotychczas — tendencję zwykłą, przeto zagadnienie zatrudnienia tych rzesz staje się coraz bardziej palące.

Staje się palące tembardziej, że uwaga czynników międzynarodowych, a nawet i całego społeczeństwa zwrócona jest raczej i prawie wyłącznie w stronę bezrobotnych fizycznych.

Otóż wszelkiego rodzaju fundusze i roboty publiczne uruchamiane są zazwyczaj pod kątem widzenia bezrobocia wśród pracowników fizycznych.

Słuszności celowego stwarzania warsztatów pracy dla zatrudnienia tej kategorii bezrobotnych ani przez chwilę i w naj-

mniejzym nawet stopniu nie chcemy kwestionować. Przeciwnie, twierdzimy, że niejedno jest jeszcze pod tym względem do zrobienia. Ale należałoby również i jednocześnie mieć na uwadze i bezrobotną inteligencję, co dotychczas prawie zupełnie nie jest brane pod uwagę.

Na tej drodze wszakże sprawy zatrudnienia bezrobotnej inteligencji nie da się wyczerpać nawet w jakichś poważniejszych rozmiarach. Należy się więc obejrzeć, czy nie ma innych dróg.

I znów zwrócimy się do zesta-

wień, obrazujących stan rynku pracy i jego możliwości.

Z nadejściem i rozwojem kryzysu sytuacja na rynku pracy zaczęła się zmieniać w ten sposób, że wielki przemysł, który podczas dobrej koniunktury pogrzebił małe warsztaty, zaczął kapitulować na rzecz drobnych warsztatów rzemieślniczych. Dzisiaj, nie tylko zresztą w Polsce, rzemieślnictwo zatrudnia znacznie więcej ludzi, niż przemysł i w dalszym ciągu zdradza tendencję rozwojową. Specjalnie w Polsce, jak świadczą zestawienia,

w rzemieśle pracuje trzy razy więcej ludzi, niż w fabrykach.

Zwracamy na to uwagę dla tego, że największy procent bezrobotnej inteligencji to ludzie z niższym wykształceniem, czyli element predysponowany do rzemiosła.

Należałoby zatem obmyśleć sposoby skierowania przynajmniej części tych 50 proc. bezrobotnych inteligentów w tym kierunku.

Rzeczą czynników międzynarodowych i organizacji społecznych byłoby wejrzeć praktycznie w tę sprawę.

Nie jest to kwestia, którą można załatwić w przeciągu dwudziestu czterech godzin. Niewątpliwie. Ale nie jest to również kwestia nad którą można byłoby przejść do porządku dziennego.

Dalszy

wzrost bezrobocia

Według danych Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy liczba bezrobotnych na terenie całego państwa w dniu 13 stycznia r. b. wynosiła 309.636 osób, co stanowi wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do tygodnia poprzedniego o 14.241 osób.

Poseł polski u królowej Holandii

HAGA, 17.1. — Królowa matka Emma przyjęła posła Rzeczypospolitej Polskiej w Hadze p. Babimskiego wraz z małżonką na specjalnej audjencji.

Zamieszki w Saarze
Hiszpańska żandarmerja ma obsadzić teren

GENEWA, 17. 1. — Tel. wł. — Na czoło zagadnień genewskich wysunęła się chwilowo sprawa zagłębia Saary.

Ponieważ problem ten interesuje przedewszystkiem Francję i Niemcy, przeto Liga Narodów na propozycję delegata francuskiego Massigiego, wyśtawiała do Niemiec propozycję, by na czas omawiania kwestyj związanych z zagłębiem Saary, zechcieli zająć swe miejsce w Radzie Ligi.

Zaproszenie to Niemcy w brutalny sposób odrzucili, bowiem „wystąpili z Ligi Narodów nie po to, aby przy pierwszej nadarzącej się sposobności zjawić się tam ponownie, gdy tego inne mocarstwa będą sobie życzyły”.

Sytuacja w samym zagłębiu Saary

jest więcej napięta z uwagi na nieprzebiegającą w środkach agitację hitlerowców, którzy wnieśli do Ligi Narodów skargę przeciwko komisi rządzącej za to, iż wydała szereg zarządzeń, mających na celu utrzymanie porządku w kraju.

Do jakiego stopnia doszło napięcie stosunków, wywołane przez hitlerowców, świadczy fakt, że w kłach Ligi Narodów zupełnie poważnie (dotychczas o tem genewscy korespondenci szeregu pism paryskich) rozważana jest możliwość obsadzenia zagłębia Saary przez obce wojska.

Aby nie wywoływać zadrażeń, proponowane jest wysłanie silnych oddziałów żandarmerji hiszpańskiej na koszt Ligi Narodów.

Na czem polega nowy ustroj i organizacja ubezpieczeń społecznych

W związku z wejściem w życie ustawy scaleniowej otrzymaliśmy z międzynarodowej strony następujące wyjaśnienia:

Wydatki dawnych Kas Chorych na leczenie wynosiły nie — jak sadzi się powszechnie — 11 proc.

wpływów, lecz od 40 — 50 proc., a ogółem na świadczenia lecznicze i gotówkowe wydano od 70 — 80 proc. wszystkich wpływów.

Wynagrodzenie lekarzy wynosi na podstawie nowych umów od 10 — 13 proc. wpływów do Ubezpieczalni społecznych, a na terenie województw zachodnich, na skutek specjalnych warunków pracy, wynagrodzenie to lekarzy ordynujących wynosi od 15 — 16 proc. Lekarze ordynujący w Kasach Chorych przyjmowali w ciągu godziny nie więcej niż 10-ciu pacjentów.

Izba Ubezpieczeń Społecznych nie składa się z 4 rodzajów ubezpieczenia, lecz jest tylko najprzędnią, najwyższą komórka, zrzeszającą działalność poszczególnych ubezpieczeń społecznych, t. j. na wypadek choroby i macierzyństwa, od wypadków lub choroby zawodowej i emerytalnego robotników i pracowników umysłowych. Poza tem należy podkreślić, że na terenie górnośląskiej części woj. Śląskiego ubezpieczenie na wypadek choroby i macierzyństwa istniało i dotychczas, działało jednak na podstawie innych, niż w pozostałych częściach

kraju, przepisach prawnych.

Wobec mianowitego orientowania się społeczeństwa w nowym ustroju i organizacji ubezpieczeń społecznych, trzeba podkreślić, że w myśl przepisów ustawy scaleniowej, organizacja ta przedstawia się jak następuje: Izba Ubezpieczeń Społecznych, której charakter i zadania wskazano już wyżej; 4 zakłady ubezpieczeń, a mianowicie od wypadków, na wypadek choroby i macierzyństwa; ubezpieczenia pracowników umysłowych i ubezpieczenia emerytalnego robotników; wreszcie ubezpieczalnie społeczne.

Liczba tych ostatnich wynosi obecnie 67, przyczem 60 zostało przekształconych z dawnych Kas Chorych, a ponadto utworzono 7 nowych ubezpieczalni. Ubezpieczalnie te wykonują nie tylko czynności dawnych Kas Chorych w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, lecz również szereg czynności dla pozostałych 3 działów ubezpieczenia, jak np. wymiar i pobieranie składek, oraz czynności przygotowawcze dla udzielania świadczeń dla wszystkich rodzajów ubezpieczeń.

Fundusze państwowe w komisji budżetowej

Komisja budżetowa Sejmu rozpatrywała wczoraj budżety funduszy państwowych, należących do ministerstwa skarbu.

Budżet ten referuje pos. Wojciechowski (BB). Jak wynika z referatu sprawozdawcy funduszy na oczach do ministerstwa skarbu, jest pięć, a mianowicie: kredytowy, gospodarczy, budowlany, rozbudowy miast i specjalny rachunek terenowy rozbudowy miast. Ten ostatni fundusz umieszczony jest w preliminarzu budżetowym po raz pierwszy.

Po referacie rozwinęła się krótka dyskusja, w której głos zabierało tylko dwóch mówców, a mianowicie poseł Rymar z Kl. Narodowego

oraz poseł Rozmaryn z Koła Żyd. Na wątpliwości i zarzuty w wyczerpującej formie odpowiedział dyr. dep. ministerstwa skarbu p. Baczyński.

Na tem około godz. 11.45 posiedzenie komisji zostało zamknięte. Plan najbliższych prac komisji jest następujący w bieżącym tygodniu: dziś komisja rozpatrzy budżet ministerstwa oświaty, w piątek budżet monopoli, w sobotę posiedzenia komisji nie będzie. W przyszłym tygodniu we wtorek komisja zajmie się budżetem min. przemysłu i handlu, w środę przyszłego tygodnia budżetem MSZ., w czwartek MSWojsk. i w piątek budżetem ministerstwa skarbu.

Pod znakiem oszczędności...

Exposé woj. Grażyńskiego w Sejmie Śląskim

Wczorajsze 2-godzinne posiedzenie sejmiku śląskiego niemal w całości poświęcone było exposé budżetowemu pana wojewody Grażyńskiego.

Szereg spraw znajdujących się na porządku obrad załatwiono odesłaniem do poszczególnych komisji sejmowych, poczem głos zabrał wojewoda Grażyński.

Budżet na rok 1934-35 zamykający się w dochodach i rozchodach cyfrą 66 milionów, stoi pod znakiem oszczędności i przeczności. Wynosi on tylko połowę tego co budżet za rok 1931-32 a w porównaniu z rokiem ubiegłym, jest niższy o prawie 10 milionów.

Wprowadzony system budżetowań miesięcznych zabezpiecza przed wszelkimi niespodziankami i umożliwia regulowanie i hamowanie wydatków.

Ilustrując odbicie stanu gospodarczego Śląska w budżecie, przytoczył p. wojewoda niektóre cyfry, wskazujące na pewną poprawę. Zwłaszcza wybitnej poprawie uległa sytuacja w węglu, dzięki czemu znalazło zatrudnienie 3 tysiące robotników i zmniejszone zostały wydatki.

Również i hutnictwo żelazne wykazuje poprawę w niektórych działach nawet o 23 w zestawieniu z rokiem ubiegłym. Zamówienia na

bieżący kwartał są zapewnione, jak również są widoki na dalsze, głównie sowieckie. Również pewną poprawę wykazuje przemysł cynkowy.

P. Wojewoda podkreśla, że równoległe z akcją władz winno pójść dalsze uproszczenie form organizacyjnych w przemyśle, zapewnienie władzom wobec oszukańczych manipulacji holdingowych większej kontroli, i wzmocnienie polskiego stanu posiadania.

Osobny ustęp swego przemówienia poświęcił p. wojewoda sytuacji stanu drobnego, który w dalszym ciągu jest doświadczany przez kryzys. Jeśli chodzi o spadek dochodów, to największe nasilenie wykazuje podatek dochodowy bo wynosi z górą 25 proc. Śląski urząd wojewódzki prowadzi akcję w kierunku dalszego usprawnienia i potaniaenia administracji.

Obszernie została omówiona kwestja programu prac inwestycyjnych i pomocy dla bezrobotnych.

W budżecie wprawdzie przewidziano dla inwestycji tylko 2 i pół milj. zł., ale w połączeniu z kwotami funduszu drogowego, pracy i gospodarczego, globalna cyfra wyniesie 24 miliony zł.

W bieżącym roku zostało wykończony 14-piętrowy dom urzędu skarbowego i mieszkalny gmach

towarzystwa czytelni, oraz zostanie wykończonych 8 szkół. Warto podkreślić, że w 8-leciu 1926—1934, liczba nowo-wybudowanych szkół wyniosła 52. (Do 1926 r. wybudowano 3 szkoły).

Projektowane są dalsze prace przy budowie linii kolejowych i dróg, z których 53 km. zostanie ulepszone dla ruchu samochodowego, a 35 km. nowo-wybudowane.

Również projektowane jest kontynuowanie budowy kolonij robotniczych, przy współudziale skarbu śląskiego (kredyty), przemysłu (grunt) i robotnika (kolonizacja).

Prowadzone będą również nadal studia nad odpływem robotników na rolę oraz rozszerzy się akcje ochotniczych drużyn robotniczych.

Osobną grupę pomocy stanowi akcja ogródków działkowych. W najbliższym czasie rozdzielone zostanie 18 tys. działek. Warto podkreślić, że w roku ubiegłym powstało nowych 1200 ogródków.

Obok tego, idzie akcja pomocy w naturaljach i gotówce. Wprawdzie budżet mówi tylko o kwocie ponad 3 miliony, jednak przewidziane jest podniesienie tej sumy do kwoty niespełna 6 milionów. Na Śląsku prowadzone jest 115 kuchni dla bezrobotnych, które wydają 130 tys. porcyj dziennie. Poza tem rozdzielana jest odzież, buty, skóra, prowadzona jest akcja dożywiania dzieci

i t. d. Równoległe z tem idzie akcja kulturalna, prowadzona przez 84 świetlice.

Przedmiotem specjalnej troski władz jest kwestja naprawy krzywd wyrządzonych chłopu polskiemu na Śląsku w ciągu 19 wieku przez niemieckie osadnictwo. Problem ten wobec skupienia więcej niż połowy ziemi uprawnej w rękach 275 magnatów, jest dość utrudniony.

Akcję parcelacyjną prowadzi okręgowy urząd ziemski i towarzystwo „Ślązak“. Dotąd rozparcelowano 18 tys. hektarów pomiędzy z górą 8500 osób.

Specjalną troską wojewody jest szkolnictwo śląskie. Zmiany programów szkolnych nie nastąpiły większych trudności, wobec uprzednio poczynionych przygotowań. Do szkół wszelkich typów uczęszcza na Śląsku ćwierć miliona dzieci.

W związku z nowym ustrojem szkolnym dokonane zostało przeszkolenie 81 proc. nauczycieli i utworzone 36 szkół doświadczalnych. Na pomoce szkolne dla biednej dźlatwy prelimitowano 112 tys. zł. z Funduszu Pracy.

Reorganizuje się obecnie sieć szkolna i projekt przewiduje 24 gimnazjów męskich i żeńskich i 10 liceów. Seminarja nauczycielskie są w likwidacji. Zamierzone jest natomiast utworzenie dwu liceów pedagogicznych w Cieszynie i Tarn. Górach oraz jednego Pedagogium w Mysłowicach. Poza tem korzystnie rozwija się Instytut Pedagogiczny w Katowicach.

Swoje obszernie przemówienie charakteryzujące najważniejsze zagadnienia gospodarzo-kulturalno-społeczne zamknął p. wojewoda apelem o współpracę, dając wyraz silnej wierze w pomysły przyszłości Śląska.

Po przemówieniu p. wojewody marszałek odroczył dyskusję budżetową do piątku 19 b. m. godz. 11-ej rano.

Gorzki chleb pracownic kiosku ze słodyczami „Białe murzynki“ pana dzierżawcy

Niesłychany wyzysk: 30 zł. miesięcznie za pracę nocną

Nasze ustawodawstwo socjalne uchodzi w Europie za postępowe. Stęgo też powodu słyszy się i czyta bardzo często, że pracownikom i robotnikom w Polsce wiedzie się dobrze, gdyż przed wyzyskiem chronią ich inspektorzy pracy, władze bezpieczeństwa i t. d.

Pięknie wygląda to wszystko na papierze, bo jak wiadomo, papier jest bardzo ciepły, gdy jednak przyjrzymy się tej kwestji z bliska, musimy z całą przykrością stwierdzić, że pod tym względem jest u nas

wiele do odrobienia.

Podajemy drobny, ale jakże krzyżący fakt ohydny wyzysku młodocianych pracownic,

Nowy senator

Senator Stanisław Kobylński, adwokat w Katowicach, w związku z obciążeniem notariatu, złożył piastowany z ramienia Chadecji, mandat.

Na jego miejsce wejdzie do Senatu p. Jan Kędzior, vice marszałek Sejmu Śląskiego.

Za pobicie

Pokątny pisarz, Roman Korona, namówił bezrobotnego Eryka Miskę do dokonania napaści na niejakiego Nowaka, z którym Korona miał porachunki.

Wykonując to zlecenie Miska tak oporażdził żelazem Nowaka, że ten musiał poddać się dłuższemu leczeniu w szpitalu.

Za inicjatywę skazano wczoraj przed sądem okręgowym Koronę na 8 miesięcy. Miskę zaś na 6 miesięcy więzienia.

wyzysku tem śmielszego, że ma on miejsce w samym centrum śląskiej stolicy — Katowic.

W westybulu dworca kolejowego, tuż przy wejściu, mieści się kiosk warszawskiej

firmy Jan Fruziński S. A.

Dzierżawcą tego kiosku jest niej. p. Hrycyk (sądząc z brzmienia nazwiska, prawdopodobnie Ukrainiec). Tenże pan Hrycyk zatrudnia w owym kiosku trzy dziewczęta, które pracują na zmianę co 8 godzin. Dyżury w kiosku rozłożone są przez pana „pracodawcę“ w ten sposób, że dyżur nocny wypada na każdą z dziewcząt

przez cały tydzień.

Nie można się tedy dziwić, że biedne te dziewczęta wprost upadają z nóg, a nieraz się zdarza, że ze zmęczenia zasypiają w maleńkiej swej klatce.

Największym jednak skandalem jest fakt, że owe męczennice za swą wyczerpującą pracę otrzymują wy nagrodzenie w wysokości

1 zł. dziennie,

co czyni 30 zł. na miesiąc, czyli, że utrzymanie liczącego 3 osoby personelu kosztuje pana Hrycyka aż 90 zł. miesięcznie.

Dla ilustracji tego skandalu należy podkreślić, że jednej z pracowniczek, zamieszkałej w Szopienicach i zmuszonej korzystać z przejazdów koleją, p. Hrycyk

odmówił zwrotu kosztów miesięcznego biletu kolejowego, wobec czego musi ona pokryć 7-złoty wydatek ze swego mizernego zarobku tak, że z „pensji“ pozostaje jej 23 zł. miesięcznie.

Wypadek ten jest tak jaskrawy, że nie wymaga żadnych komentarzy.

ry.

Ani na chwilę nie wątpimy w to, że pan

Inspektor pracy zajmie się opisany przez nas skandalicznym wyzyskiem, a „pracodawcę“ pana Hrycyka pouczy, że tego rodzaju praktyki u nas stosować nie wolno.

N. T. A. uchylił orzeczenie ministerstwa w sprawie zmniejszenia dotacji Związkowi Komunalnym

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył skargę poznańskiego wojewódzkiego związku komunalnego na orzeczenie ministerstwa spraw wewnętrznych w przedmiocie zmniejszenia dotacji ze Skarbu Państwa o 50 proc. W związku z tem związek komunalny obowiązany jest zmniejszyć wszelkie swoje wydatki.

Powyższą decyzję związek komunalny zaskarżył do N. T. A., dowodząc, że uniemożliwia mu to wykonanie przyjętych na siebie obowiązków i uniemożliwia planową pracę, przewidzianą budżetem.

„Lufthansa“ i „Lot“ będą obsługiwać linię Warszawa-Berlin

W dalszym ciągu trwającej w Warszawie konferencji lotniczej polsko-niemieckiej został opracowany tekst porozumienia, pomiędzy ministerstwem lotnictwa w Niemczech i Ministerstwem komunikacji w Polsce, poczem przystepiono do opracowania zasadniczych punktów koncesyj, jakie zostaną wydane przedsiębiorstwu nie-

wiązków i uniemożliwia planową pracę, przewidzianą budżetem.

Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku stwierdził, że zarzutem tym nie sposób odmówić słuszności i wobec tego uchylił orzeczenie ministerstwa spraw wewnętrznych.

Podobną skargę wniósł do NTA związek komunalny w Toruniu, który również uzyskał uchylenie orzeczenia ministerstwa spraw wewnętrznych, co do zmniejszenia przyzanej budżetem dotacji.

mieckiemu „Lufthansa“ oraz Polskim Linjom Lotniczym „Lot“ na eksploatację linii lotniczych pomiędzy Polska i Niemcami.

W dniu 18 b. m. przewidywane jest zakończenie konferencji, zaś odlot z Warszawy delegatów niemieckich nastąpi prawdopodobnie w piątek w godzinach rannych.

Z pod znaku hakenkroicu

Korespondentka francuska w więzieniu

Korespondentka pism francuskich, L. S. — ze zrozumiałych względów kryjąca się pod inicjałami — opisuje często, przepisową niejako niespodziankę, jaka spotyka w Berlinie zagraniczne korespondentki.

Niespodziewana wizyta

Pewnego dnia kobieta niczem nie wyróżniająca się spośród berlińskich „Hausfrauen“ dyskretnie puka do pokoju hotelowego i prosi o towarzyszenie jej do komisariatu. Na wszelkie sprzeciwy i protesty odpowiada niezmiennym gestem: odstawia klape, na której wisi broń zowy znaczek policji śledczej.

— Dlaczego jestem aresztowana?

— Wyjaśnią to w komisariacie. Mnie polecono tylko panią sprowadzić.

— Czy mogę uprzedzić przyjaciół, rodziców?

— Zakazano komunikować się z kimkolwiek.

— Lecząc muszę uprzedzić konsulat mego kraju, to jest moje prawo.

— Ani słowa więcej. Proszę za mną!

Agentka prowadzi zaaresztowaną do oczekującej już taksówki, uprzedzając, że koszty ponosi zatrzymana.

Od tego momentu znika cudzoziemka na przeciąg dnia, tygodnia, miesiąca lub roku. Elegancki dzień telmen regularnie odwiedza hotel i konfiskuje korespondencję. Przyjaćiele lub rodzice alarmują policję telefonicznie i telefonicznie. Słysza ustawicznie odpowiedź: „Wyjechała, nie zostawiając adresu“.

Ponury budynek

Ponury gmach: prezydium policji berlińskiej. Szpiegowskie typy: niskie czoła, brutalne szczęki. Atmosfera, jaką uczciwy człowiek zna jedynie z kryminalnych powieści. Korytarze, długie korytarze. Groźne napisy: „Kto nie jest z nami — ten jest przeciw nam“.

Wszędzie swastyka, symbol irytujący swą wszechobecnością.

W umyśle aresztowanej snują się przypuszczenia: „Gdzie mnie prowadzą? Prawdopodobnie na śledztwo. Dowiem się nareszcie, o co jestem oskarżona“.

Nagie, widok, sprawiający niemal fizyczny ból: krata więzienia.

Bezkuteczna, rozpaczliwa próba wydarcia od przewodniczki przycepną więzienia. Ta sama odpowiedź: „Nie wiem. Mam jedynie pania odprowadzić“.

Kobieta w bieli uchyla zakratowane drzwi: „Nowa klientka? Proszę?“

Skończone. Między „klientka“ a światem wznosi się mur więzienny. Łzy wytryskują z oczu: „Chcę wie-

Nieszczęśliwy wypadek

Na powierzchni kopalni Śląsk w Chropaczowie uległ ciężkiemu wypadkowi przy przenoszeniu sztab żelaza robotnik Bernard Oleś z Chropaczowa. Przewieziono go do szpitala Spółki Brackiej w Białszowicach, gdzie stwierdzono skomplikowane złamanie lewego podudzia. Oleś jest żonaty i posiada troje dzieci.

dzieć — dlaczego... Nie macie prawa. Jestem cudzoziemką. Lecząc zorezyni przywykła do też i gróźb. Z zawodową obojętnością prowadzi dalej nowoprzybyła.

Znów korytarze. Nagie, zimne mury. Zakratowane okna.

Wielki, szary pokój. Uwieszona rozbierają. Rewizja. Po starannym obszukaniu odzieży — w dalszą drogę.

Klucze. Klucze więzienne, których dźwięk przyprawia odrżenie serca. Ostatni protest — i drzwi celi zostają zatrzaśnięte. Na chwilę ogarnia uwieszona znużenie, podcinające nogi. Wzrok osłupiały ogląda nieoczekiwane mieszkanie. Cella kamienna — wąska, o zimnej czystości. Trzymetrowa szerokość nagradza strzelista wysokość. Odnosi się wrażenie dna głębokiej studni. Złowny kubek zmusza do otwarcia okna, mimo zimna. Stołek

męski, którego kaaty wrzynają się w ciało.

Na murze — regulamin: wstać o piątej, umyć twarz i podłogę, otworzyć okno... Nie wolno kłaść się na łóżku lub podłodze. Nie wolno śpiewać, gwizdać. Nie wolno... Nie wolno... „Verboten“.

Sprawowanie: wszystko przewidziano — wybuchy gniewu, głodów ki, Na wszystko — odrębna kara. Areszt o wodzie i chlebie. Pozbawienie siennika na 4 dni.

Monotonna nuda. Wzrok nie może się zahaczyć o nagie ściany. Niema kszątek, papieru, mydła, grzebienia.

Myśli kołują. „Dlaczego mnie aresztowano? Co mnie oczekuje?“

Wreszcie po kilku dniach lub tygodniach przychodzi odpowiedź. Areszt zarządzony został przez „Gestapo“ — skrót „Geheime Staats - polizei“: tajna policja państwowa.

Pod sąd doraźny za niszczenie urządzeń kolejowych

Niezwykle zuchwałego zamachu na kolejowe urządzenia sygnalizacyjne dokonał onegdaj wieczorem na przestrzemi Chebzie — Ruda, pięciu mężczyzn, którzy przechodząc torem kolejowym, doszczętnie rozbili lampy sygnałowe.

Zaczepieni przez zwrotniczego, Pawła Pietka z Rudy i kolejarza Henryka Mroza z Orzegowa, sabotażyści dotkliwie ich pobili.

W wyniku przeprowadzonej obłą wy trzech z tego grona: Henryka Kania, Alojzego Kolocho i Józefa Gwizdela osadzono w areszcie. Towarzysze ich, Teodor Kania i Konrad Nowara, ukrywają się dotąd.

Za sabotaż grozi im sąd doraźny. Po ukończeniu dochodzeń zostaną przekazani sądowi okręgowemu w Król. Hucie.

Strzał do napastników Kula w piersi bezrobotnego

Wczorajszego wieczoru na narożniku ulicy Szkolnej i Polnej w Świętochłowicach, został zaczepiony przez kilku osobników wracający do domu po zamknięciu swego lokalu restaurator, 43-letni Ignacy Kuc (Polna 3).

Kuc sądząc, że ma do czynienia z bandytami, dobył rewolweru i strzelił pomiędzy napastników, raniąc jednego z nich, bezrobotnego, 33-letniego Edmunda Tomaszowskiego, w lewą pierś, poniżej serca.

Szpital hutniczy w Świętochłowicach, do którego przewieziono ranne go odmówił przyjęcia, oświadczając,

że dla bezrobotnego nie posiada miejsca. Wobec powyższego ciężko postarzelonego Tomaszowskiego przewieziono do szpitala Spółki Brackiej w Król. Hucie, gdzie poddano go operacji wyjęcia kuli, która utkwiała w plecach.

Ponieważ Kuc nie posiadał zezwolenia na noszenie broni, został przytrzymany do przeprowadzenia dalszych dochodzeń.

„Z grona napastników ujęto Franciszka Warzechę (Czarneńska 4) i Maksymiliana Bayera (Oluga 15).

Napady i włamania gnębią mieszkańców Lipin Rabusie u pastora — Sfingowany napad

Wczoraj przynieśliśmy wiadomość o bezczelnym napadzie szajki rabusiów na bezrobotnego Emila Mrowca z Lipin, a oto dzisiejszej nocy dokonano znów włamania do mieszkania pastora Waltera Drobnińskiego (Król. Hucka 34a). Po splądrowaniu piwnicy, skąd sprawcy

upratnęli słoiki

z konfiturami i marynatami, prawdopodobnie niezadowoleni tym „marnym“ łupem rabusie weszli do niezamkniętego gabinetu pastora. Przez nikogo niezauważeni zuchwalec zabrali z biurka

antyczne monety

złote i srebrne, wieczne pióra, cygara i inne przedmioty wartościowe.

Na posterunek policji w Chropaczowie przybył onegdaj mieszkaniec Lipin Andrzej Cholonek (Bytomska 2). Zawiadomił on, że powracając szosą z Łagiewnik do Chropaczowa

został napadnięty

przez czterech osobników, którzy mieli mu zabrać 50 zł. Ponieważ meldując o napadzie był w stanie pijanym,

policja przeszukała szczegółowo tego ubranie, przyczem

pod skarpetką znalazła banknot 50-złotowy. Odkrycie policji do tego stopnia zbiło Cholonek z tropu, że odwołał całą historię o napadzie, przyznając się, iż

opowieść swoją zmyślił

pod wpływem ostatnich napadów rabunkowych

Drugi dzień pobytu w więzieniu: rano, znaczone ledwo widocznym z celi rozjaśnieniem nieba.

Szczek kluczy: „Wstać. Wystawić dzban na wodę“.

Ciało zdaje się połamane nocą, spędzoną na twardym łóżku. Myśleć: ciała, celi, korytarza. Inne kobiety również pracują. Prostytutki, nędzarki, staruszki siwe, młode „politycznie podejrzone“ dziewczęta. Wymiana spojrzeń — rozmowy zabronione.

Znów powrót do celi. Stołek jest zbyt wysoki i wąski. Łóżko przyciąga wzrok. Regulamin ostrzega: karcer.

Na wszelkie sprzeciwy — odpowiedź dozorczyń: „Nie wiem. Mam tylko panią pilnować“.

Wolność!

Mijają dni. Wszystkie podobne, takie same. Tajemnica aresztowania nierozjaśniona. Nie przychodzi listy, ani gazety. Zupełna izolacja uwieszona od świata. Zrozpaczona niezmiennym „nic nie wiem“ dozorczyń, cudzoziemka żąda widzenia z naczelnikiem więzienia. Po kilku godzinach oznajmia dozorczyń, że naczelnik oczekuje w swym gabinecie.

— Pani jest cudzoziemką?

— Tak.

Uwieszona w rozpaczliwych, postrzępionych wzruszeniem i płaczem zdaniach domaga się śledztwa.

— Proszę wrócić do celi i czekać.

Powrót. Znów korytarze... stądzienca celi... łóżko... rozpacz.

Wreszcie po kilku tygodniach, a czasem miesiącach przychodzi urzędowy druk:

„Uwieszona za działalność przeciw rządową odprowadzona zostanie bezzwłocznie do granicy Rzeszy“.

— Wolność!

Bilans wygranych w kolekturze Szczęście Kaffala

Jak się dowiadujemy, padły w 7 dniu ciągnięcia bieżącej loterii znowu większe wygrane w popularnej kolekturze Kaffala, a mianowicie zł. 15,000 na Nr. 154,173 i zł. 5,000 na Nr. 151,156. Ogółem jak nam donoszą padły dotąd w bież. loterii w tej kolekturze Szczęścia 1 wygrana na zł. 50,000, 2 wygrane a zł. 20,000, 1, a 15,000 i 2,358 wygranych a zł. 5,000, 2,000, 1,000 i t. d. Jest to zaiste imponujący bilans dowodzący w świetle cyfr że kolektura Kaffala zasługuje w pełni na miano synonimu Szczęścia. To też codziennie przewijała się przed oknami wystawowymi tej popularnej kolektury tysiące graczy oczekując z ufnością potwierdzenia tego faktu co do swej osoby.

Blacha i mydło jako łup złodziejski

Wczorajszej nocy dokonano włamania do warsztatu blacharskiego Mendla Boruchowskiego (Ligota Górnicza 48). Łupem nierzanych sprawców stało się kilkadziesiąt arkuszy blachy cynkowej wartości 180 zł.

Oprócz tego z stojącego na ulicy 3 Maja wozu Franciszka Winczaka z N. Hajduk (3 Maja 53) sprząwili złodzieje skrzynię mydła, ważącą 27 kg, i

Dodatek kobiecym

Ile zarabiamy?

Praca kobiet wyzyskiwana stale i systematycznie

Dużo tu już mówiliśmy o kobietach pracujących. Tyle z nas przecież pracuje i pracować musi. Tyle córek naszych do pracy tej przecież się przygotowuje, że sprawa ta żadnej z nas nie może być obojętną.

Bo chociaż ciągle słyszymy o tem, że kobiety zamiast zajmować miejsca mężczyznom, powinny wrócić do domów i pilnować gospodarstwa i dzieci, to jednak myśląc o naszych córkach, czyż możemy z czystym sumieniem zapewnić je, że każda z nich wyjdzie zamąż, stworzy sobie własne ognisko domowe, a tymczasem niech siedzi w domu i czeka na owego męża. Czy nas przedewszystkiem stać na to?

Otóż nie. Po pierwsze liczby wykazują, że kobiet jest więcej jak mężczyzn, więc chociaż każdej z naszych córek życzymy jaknajlepszego wyjścia zamąż, musimy się przecież liczyć z możliwością, że stanie się inaczej.

Powtóre w rodzinach obarczonych większą ilością dzieci wydatek na wykształcenie ich stanowi poważny uszczerbek i to, które już do rośnięcia, musi przyjść spomocą, by umożliwić wychowanie reszty rodzeństwa.

A wiemy równie dobrze czy to z własnego, czy też naszych bliźnich doświadczenia, jak często pomimo wyjścia zamąż, pozostajemy zmuszone własną pracą utrzymać nie tylko siebie lecz i dzieci, bądź jako porzucone przez męża, bądź też wskutek jego ciężkiej choroby, bez roboty i t. p.

Dlatego to kobiety pracują i pracować będą, a każda z nas musi starać się dać swej córce facha w rękę, by życie nie zaskoczyło jej nieprzygotowanej, bezradnej, zdanej na łaskę losu.

Niestety, my jednak na tej drodze walczyć musimy z inną jeszcze bardzo ciężką przeszkodą — jest nią wyzysk pracy kobiecej.

Jesteśmy dziś świadkami takich faktów, że pracodawca pod płaszczykiem redukcji kobiet zwalnia lepiej płatne pracownice, by na ich miejsce przyjąć ... także kobietę, lecz za połowę lub jeszcze mniej poprzedniej płacy.

Dla przedsiębiorców kobieta jest bardzo cennym pracownikiem, bo i tanim i o wiele bardziej bezpiecznym — nie tak łatwo namówić ją do buntów i strajków, a znacznie łatwiej zepchnąć na nią więcej roboty.

Wszędzie na tych samych stanowiskach kobieta zarabia jedną trzecią lub połowę tego co jej kolega po fachu.

Omawialiśmy tu warunki pracy i płacy w szeregu zawodów, zatrudniających kobiety. Nie będziemy więc ich powtarzać. Przytoczymy natomiast kilka cyfr ogólnych, odnoszących się do pracowniczek umysłowych.

Oto jak wykazują przeprowadzone obliczenia w całym kraju na 100 pracowniczek tych wypada tylko 35 takich, których pensja dochodzi do 260 zł. miesięcznie.

Wszystkie prawie młodsze kobiety zarabiają mniej niż 200 zł. mie-

sięcznie, a wśród pracownic starszych między 30 a 40 rokiem życia jest więcej niż połowa, bo 54 proc. których dochody nie sięgają 250 zł. miesięcznie.

Wiemy, że wśród pracownic fizycznych warunki płacy są również opłakane, że są one, jak wszędzie, dowodem wyzysku pracy kobiet.

Pół biedy jeszcze kiedy zarobki te, przynoszone przez młodą dziewczynę, idą na dopełnienie skromnego budżetu rodzinnego. Łatwo jed-

nak zrozumieć z jakimi trudnościami borykać się musi kobieta, która ma z nich utrzymać rodzinę. A takich przecież jest dziś niemało.

Piszemy te słowa nie dlatego by zrażać i zniechęcać, by przynębiać bardziej jeszcze i tak już zniechęcone ciężkimi warunkami życia kobiety. Przeciwnie, raz jeszcze powtarzamy, że każda z nas musi iść w życie zbrojna w wiedzę fachową, w przygotowanie do pracy, które w razie potrzeby będzie mogła wy-

korzystać, które dopomoże jej w trudnej walce o byt.

Ale każda bez wyjątku powinna wiedzieć co ją czeka, by uniknąć rozczarowania, znać grożące jej niebezpieczeństwo by móc je przetrwać ciężko.

Bo tylko wspólnym wysiłkiem i zrozumieniem wspólnych potrzeb osiągnąć możemy zamierzony cel. A celem kobiet pracujących powinna być obrona przed wyzyskiem ich pracy.

Poradnik dla matek

Jak nasi malcy uczą się „nie słuchać” Mniej zbędnych zakazów

Dziecko bawi się. Matka siedzi w tym samym pokoju, zajęta jakąś robotą. Malec jak malec — to skacze, to wejdzie na krzesło czy pod łóżko jest go pełno to tu, to tam. To też co chwila słychać słowa:

— Nie biegnij, bo upadniesz!

— Nie ruszaj tego!

— Nie skacz!

— Przestań, zostaw, nie bierz, nie kreć się — słowa te wymawia ne tak często, jakże często bez koniecznej potrzeby, obijają się o uszy malca codziennie, tracą dlań

właściwy swój sens, przyzwyczajają się do nich szybko i prosto stara się nie zwracać na nie uwagi.

Czasem jedynie jakiś głośniejszy nakaz, wypowiedziany groźniejszym tonem, wstrzymuje go w biegu lub zmusza do położenia jakiegoś przedmiotu. Na chwilę tylko, by po minucie wrócić do przetrwanej zabawy.

Bo i jakże. Mamusia mówi — usiądź sobie przy mnie, lub — baw się ciekawo i spokojnie, a tu same rączki i nóżki ruszają się, że

nie można ich utrzymać, oczka latają to tu, to tam, bo w pokoju tyle ciekawych rzeczy. I lepiej już nawet upaść, ba nawet guza sobie nabici niż tak siedzieć na miejscu.

Czy wszystkie te zakazy są zawsze potrzebne. Czy nie dyktuje nam ich często własna wygodka, pragnienie spokoju?

Oczwicieście że dzieci bez opieki nie powinny się zostawiać, że dbać musimy baczenie, by nie stało się im coś złego. Ale te ciągle nawoływania nie idź, nie rusz, zostaw i t. p. nie odnoszą pożądanego przez nas celu, powtarzane zbyt często czynią to, że dziecko prosto na nie głuchnie.

Przytem wydając te rozkazy, nie liczymy się z ruchliwością i ciekawością małego człowieczka, która jest tak silna, że raczej myśli on o samoobronie niż o poddaniu się.

O wiele tedy przeczorniej będzie jeśli swoje zakazy ograniczymy naprawdę do koniecznych przestróg, ale zato tych będziemy już sumiennie przestrzegali.

Zastanawiamy się więc co naprawdę malcy bez rzeczywistej szkody dla siebie mogą czynić i z codziennego „potopu” drobnych zakazów usuniemy wszystkie zbędne.

Trudno, ubranko czy sukienka będą nieraz splamione — ale taki to już ich los, a dla dziecka niema miłszej zabawy jak np. mycie naczyni dla lalki lub pranie jej ubranek.

Lepszy też skutek odniesie gdy zamiast zakazu biegania lub przenoszenia jakichś przedmiotów, wytloniemy dziecku na co powinno zwrócić uwagę, by je nie spotkał przykry wypadek, np. uważać na ostre kanty sprzętów domowych, nie oglądać się gdy coś niesie i wiele tem podobnych wskazówek.

Zyskamy na tem wiele, gdyż rozkazy wydawane rzadziej będą miały u dziecka o wiele większy posłuch i powagę. A na tem powinno nam bardzo zależeć, te bowiem, które są konieczne powinny być z całą stanowczością wykonywane.

O tej stanowczości pomówimy, drugim razem.

Siła i obywatelstwo

Książka o s.p. Michalinie Mościckiej

Niewiele mamy książek o kobietach, chociaż wiele znalazłoby się takich, których czyny zasługiwały by na uwiecznienie drukiem. Poza nazwiskami znanymi z literatury, pamiętamy kilka imion sławnych bohatererek i na tem właściwie koniec.

Młodzież szkolna ma np. znaczną ilość książek przeznaczonych do lektury domowej, niema wśród nich książki poświęconej życiu kobiet czy kobiet.

A życie codzienne to także pole do czynów wielkich może nie tak rozgłoszonych jak w chwilach wymagających bohaterstwa, lecz równie trudnych i równie zasługujących na uznanie.

Takim właśnie było życie s. p. Michaliny Mościckiej, wypełnione od wczesnej młodości po dni ostatnie niestrudzoną pracą dla dobra kraju i bliźnich.

Już w swoich młodych latach bierze udział w podziemnej wówczas robocie wykuwania ducha polskiego. Kiedy w tajnych laboratoriach przygotowywano bomby, przeznaczone dla ciemności Polaki, młodzieńca p. Mościcka wynosi je w koszyczku przykryte jarzynkami, by bezpiecznie dostawić na miejsce przeznaczenia.

A kiedy szpile carscy zaczęły już zbyt „następować na pięty” zmuszona jest wyjechać zagranicę. Na emigracji, w Londynie, przechodzi przez ciężką nędzę. Tam w izdebce robotniczej przychodzi na świat troje dzieci, których wychowanie nie mało nastęrcza trudno-

nie przestaje jednak brać wraz z mężem żywego udziału w życiu emigracyjnym tak w Anglii jak i następnie w lepszych już warunkach materialnych w Szwajcarii. Wreszcie powrót do Ojczyzny, do Lwowa.

Tu zastaje s. p. Michalinę Mościcką wojna. Staje odrazu do pracy, śpisząc z pomocą wszystkim jej potrzebującym. Jest jedną z najczynniejszych działaczek Ligi Kobiet, Komitetu pomocy dla repatriantów wreszcie zostaje radną miejską, pracując bardzo owocnie na tem stanowisku.

Ten niestrudzony tok jej życia nie zostaje przerwany z chwilą znalezienia się na Zamku Warszawskim, przeciwnie, jako małżonka Prezydenta Rzeczypospolitej otacza swym protektoratem, wspiera mądrą radą wszelką zasługującą na poparcie akcję społeczną, zwłaszcza zaś organizacje kobiece.

Dobrze się tedy stało, że staraniem Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet wydana została książka zbiorowa, poświęcona życiu i czynom s. p. Michaliny Mościckiej, a opracowana przez szereg kobiet wspólnie z nią pracujących, z których każda daje jakiś fragment swych wspomnień.

Tym sposobem zyskałyśmy książkę o kobiecie, książkę napisaną tak żywo i ciekawie, że stać się może zajmującą lekturą dla każdej z nas. Zwłaszcza zaś dla naszych córek, które znajdują w niej obraz życia kobiety godnej miana — Pierwszej Obywatelki Kraju.

Tabela potrąceń na rzecz Zakładów Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Pracy

Opracował J. CHROMIŃSKI

ZAROBEK TYGODNIOWY W ZŁ.	OBLICZENIE POTRĄCEN PRACOWNIKOM W ZŁ.			ZAROBEK TYGODNIOWY W ZŁ.	OBLICZENIE POTRĄCEN PRACOWNIKOM W ZŁ.		
	robotnikom za 1 tydzień		Pracownikom umysłowym ubezpieczeni e chorobowe 2,3%		robotnikom za 1 tydzień		Pracownikom umysłowym ubezpieczeni e chorobowe 2,3%
	Ubezpieczeni chorobowe 2,5%	Ubezpieczeni emerytalni 3,5%	Fundusz pracy 1,0%		Ubezpieczeni chorobowe 2,5%	Ubezpieczeni emerytalni 3,3%	Fundusz pracy 1,0%
6	0,15	0,20	0,06	62	1,55	2,05	0,62
7	0,18	0,23	0,07	63	1,58	2,08	0,63
8	0,20	0,26	0,08	64	1,60	2,11	0,64
9	0,23	0,30	0,09	65	1,63	2,15	0,65
10	0,25	0,33	0,10	66	1,65	2,18	0,66
11	0,28	0,36	0,11	67	1,68	2,21	0,67
12	0,30	0,40	0,12	68	1,70	2,24	0,68
13	0,33	0,43	0,13	69	1,73	2,28	0,69
14	0,35	0,46	0,14	70	1,75	2,31	0,70
15	0,38	0,50	0,15	71	1,78	2,34	0,71
16	0,40	0,53	0,16	72	1,80	2,38	0,72
17	0,43	0,56	0,17	73	1,83	2,41	0,73
18	0,45	0,59	0,18	74	1,85	2,44	0,74
19	0,48	0,63	0,19	75	1,88	2,47	0,75
20	0,50	0,66	0,20	76	1,90	2,50	0,76
21	0,53	0,69	0,21	77	1,93	2,53	0,77
22	0,55	0,73	0,22	78	1,95	2,56	0,78
23	0,58	0,76	0,23	79	1,98	2,59	0,79
24	0,60	0,79	0,24	80	2,00	2,62	0,80
25	0,63	0,83	0,25	81	2,03	2,65	0,81
26	0,65	0,86	0,26	82	2,05	2,68	0,82
27	0,68	0,89	0,27	83	2,08	2,71	0,83
28	0,70	0,92	0,28	84	2,10	2,74	0,84
29	0,73	0,96	0,29	85	2,13	2,77	0,85
30	0,75	0,99	0,30	86	2,15	2,80	0,86
31	0,78	1,02	0,31	87	2,18	2,83	0,87
32	0,80	1,06	0,32	88	2,20	2,86	0,88
33	0,83	1,09	0,33	89	2,23	2,89	0,89
34	0,85	1,12	0,34	90	2,25	2,92	0,90
35	0,88	1,16	0,35	91	2,28	2,95	0,91
36	0,90	1,19	0,36	92	2,30	2,98	0,92
37	0,93	1,22	0,37	93	2,33	3,01	0,93
38	0,95	1,25	0,38	94	2,35	3,04	0,94
39	0,98	1,29	0,39	95	2,38	3,07	0,95
40	1,00	1,32	0,40	96	2,40	3,10	0,96
41	1,03	1,35	0,41	97	2,43	3,13	0,97
42	1,05	1,39	0,42	98	2,45	3,16	0,98
43	1,08	1,42	0,43	99	2,48	3,19	0,99
44	1,10	1,45	0,44	100	2,50	3,22	1,00
45	1,13	1,49	0,45	101	2,53	3,25	1,01
46	1,15	1,52	0,46	102	2,55	3,28	1,02
47	1,18	1,55	0,47	103	2,58	3,31	1,03
48	1,20	1,58	0,48	104	2,60	3,34	1,04
49	1,23	1,62	0,49	105	2,63	3,37	1,05
50	1,25	1,65	0,50	106	2,65	3,40	1,06
51	1,28	1,68	0,51	107	2,68	3,43	1,07
52	1,30	1,72	0,52	108	2,70	3,46	1,08
53	1,33	1,75	0,53	109	2,73	3,49	1,09
54	1,35	1,78	0,54	110	2,75	3,52	1,10
55	1,38	1,82	0,55	111	2,78	3,55	1,11
56	1,40	1,85	0,56	112	2,80	3,58	1,12
57	1,43	1,88	0,57	113	2,83	3,61	1,13
58	1,45	1,91	0,58	114	2,85	3,64	1,14
59	1,48	1,95	0,59	115	2,88	3,67	1,15
60	1,50	1,98	0,60	116	2,90	3,70	1,16
61	1,53	2,01	0,61	117	2,93	3,73	1,17

Samobójca oskarża żonę o morderstwo...

W Grudziądzu powiesił się na łuku w swym mieszkaniu kupiec mieścisowy, właściciel składu wyrobów trykotowych, Bolesław Bienkowski. Był to 3-letni żręduł Zamach samobójczy upartego desperata, po dwóch poprzednich, nieudanych. Przed narą mieszkanca Bienkowski usiłował zastrzelić siebie sam, wzięty do rąk przez sąsiadów, którzy go uratowali. Po wyjściu ze szpitala, niedoszły samobójca po raz drugi targnął się na swe życie, strzelając sobie w skroń.

Strzał nie był śmiertelny i po dłuższej kuracji Bienkowski znowu opuścił szpital.

Nie dał jednak i tym razem zwyciężyć. Nie zdążył jeszcze wyzdrowieć a już targnął się na swe życie po raz trzeci.

Tym razem wybrał stryzynek, który go nie zawiodł.

Najcięższe jednak jest w tej tragedji, że denat-samobójca pozostawił dwa listy do władz śledczych i jeden do swego szwagra, w wszystkich trzech zaś oskarża swoją żonę Helenę, zamieszkałą z pewnego czasu oddzielnie, w Wielkopolsce.

o Zamordowanie swego pierwszego męża, Skowronskiego, który istotnie zmarł przed kilkoma laty w dość zagadkowych okolicznościach.

Ilc jest prawdy w tem oskarżeniu kupca-samobójcy za grobu — wyjaśni śledztwo, podjęte przez władze policyjne i sądowe. Narazie faktem jest tylko, że Bienkowski popełnił samobójstwo na ile nie zgodnego pożycia z żoną.

CZYTAJCIE
CYRULIKA WARSZAWSKIEGO

Tabele porównawcze do obliczenia potrąceń pracownikom umysłowym na ubezpieczenie emerytalne i na wypadek braku pracy

Przy zarobku do 59 zł. miesięcznie składka wynosi zł. 6,48 (całokw. płacił pracodawca)	Zarobek miesięczny w Zł.	Skala pomocnicza	Potrąca się emerytalnie w 4,6%
I	4,60	100	4,60
II	9,20	200	9,20
III	13,80	300	13,80
IV	18,40	400	18,40
V	23,00	500	23,00
VI	27,60	600	27,60
VII	32,20	700	32,20
VIII	36,80	800	36,80
IX	41,40	900	41,40

Zarobek miesięczny w Zł.	Skala pomocnicza	Potrąca się emerytalnie w 5,6%
100	100	5,60
200	200	11,20
300	300	16,80
400	400	22,40
500	500	28,00
600	600	33,60
700	700	39,20
800	800	44,80
900	900	50,40

Zarobek miesięczny w Zł.	Całość potrącenia w Zł.	Potrąca się emerytalnie w 5,6%
od 400 do 799	76,30	51,68
od 800 i wyżej	76,30	51,68

Tabela opłat procentowych na rzecz Zakładów Ubezpieczeń Społecznych

Redzaj ubezpieczenia	Zarobek miesięczny w Zł.	Granice zarobku tygodniow. w Zł.	Składki procentowe w %	U w a g i
Chorobowe	—	6-174	2,5	5
Emerytalne	—	6-72	3,3	1,9
Chorobowe	—	6-174	2,3	4,6
Emerytalne	do 59	—	—	—
Emerytalne i na wypadek braku pracy	60-399	—	4,6	6,2
Emerytalne i na wypadek braku pracy	400-799	—	5,6	5,2
Emerytalne i na wypadek braku pracy	800 i wyżej	—	6,6	4,2
dodatek na fundusz braku pracy	od różnicy ponad 725	—	1,68	—

POUCZENIE

Podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe jest zarobek tygodniowy, również i dla pracowników umysłowych pobierających wynagrodzenie miesięczne.

Cheć otrzymać odpowiedni zarobek tygodniowy jako podstawę wymiaru składki, zarobek miesięczny mnożymy przez 35

Np. 400 x 35 = 14000

Pracodawca obowiązany jest do obliczenia składek ubezpieczeniowych i na Funduszu Pracy zbiorowo od sumy zarobku na wykazach, składanych do Ubezpieczalni Społecznej.

Pracodawca oblicza swoją dopłatę przez pomniejszenie ogólnej składki, obliczonej od sumy zarobków, o sumę potrąceń pracownikom, w ten sposób będą wyrównane poszczególne zaokrąglenia — i zachowana zgodność kalkulacji.

Pracodawca jest obowiązany do obliczenia składek na zestawieniu oddzielnie na każdy rodzaj ubezpieczenia. Sumuje się zarobki zawarte w jednokrotnych granicach, odpowiedzialnych, danemu rodzajowi ubezpieczenia. Przy obliczeniu składek pracownikom umysł., na ubezpieczenie chorobowe, sumuje się zarobki zawarte w jednokrotnych granicach i za jednokrotny okres pracy. Sumę zarobków mnoży się przez 35 i przez ilość tygodni składowych, jakie dany miesiąc obejmie. Od otrzymanej w ten sposób liczby oblicza się 4,6 proc.

Np. suma wypłaconych pensyj za m-c styczeń wynosi 8000 zł

$$8000 \cdot \frac{6}{25} \cdot 4 = 7680$$

Składka wynosi: 76,80 x 4,6 = 353,28 zł.

Z powodu braku miejsca
DODATEK HUMORYSTYCZNY
odkładamy do n-ru niedzielnego

Jak organista zabawił się w komornika

Niezwykły tupet życiowy i energię ma bez wątpienia pan Edmund Koszmar, organista kościoła garnizonowego, w Katowicach. Świadczy o tem wynownie skandaliczne zajście, wywołane przez niego w ul. Wroclawskiej, w domu przy ul. Kołomyjskiej 3 w Katowicach-Brynowie, gdzie zajmuje -dwpokojowe mieszkanie.

Pan organista, mając jakies zdawna datujące się nieporozumienie z swą sąsiadką panią Joanną Waszkową, postanowił się na niej zemścić. Ułożywszy więc odpowiedni plan przystąpił do dzieła. Sprawiwszy do siebie dwóch krewnych młodzieńców, braci Labiszów, Hermana i Emila z Katowic (Szopena 8) uraczył ich wódką, niezapominając przytem o sobie a kiedy goście mieli już w czubie, wyjął im szatański plan zemsty na zintenawidzoną sąsiadkę.

Przekonawszy się, że sąsiadka pani Waszkowa wyszła do miasta, wespół z braćmi Labiszami wyważył drzwi

wynieśli wszystkie meble i w nieladzie postawiali na dziedzińcu. Tej bezprawnej eksmisji przygładało się bezradnie kilka osób spośród lokatorów domu, nikt jednak nie miał odwagi oprzeć się bezprawiu.

Można sobie wyobrazić zdumienie a równocześnie oburzenie pani Waszkowej, gdy powróciwszy do domu zastała nielad i ślady gospodarstwa organisty.

To też jak stała, udala się ona na policję, która zbadawszy sytuację i przesłuchawszy świadków spisała sążniste doniesienie, zarzucając „zaczyn trójce" występki z art. 251 k. k.

Epilog tej niecodziennej „eksmisji" rozegrał się niebawem w sądzie. Pan Koszmar dostanie nauczkę, że jako organista niema prawa robić „konkurencji" komornikom.

CZYTAJCIE
PRZEGLĄD SPORTOWY

Prostytucja reglamentowana

sprzeciwia się etyce, uczciwości, rozsądkowi i nakazom higieny

Tak orzekła Komisja amerykańska po powrocie z Europy

Jak wygląda system reglamentacyjny w różnych krajach europejskich w chwili obecnej?

Chcąc to omówić musimy na pierwszym i naczelnym miejscu postawić Francję.

Francja, słodka Francja jest nieestetycznym krajem, w którym ten ponury system kwitnie dotąd w całej okazałości.

Nadzór nad prostytucją dzierżą tam w swoich rękach funkcjonariusze służby obyczajowej przy prefekturze policji. Mają oni prawo i obowiązek zatrzymywania kobiet na ulicach w każdym wypadku, gdy stwierdzą (lub przypuszczają), że kobieta jest prostytutką i nie przestrzega któregoś z obowiązujących przepisów.

Aby należycie uwidocznić, jak dalece elastyczne i dające prawo do wszelkich nadużyć i sianowoli są te przepisy, przytoczymy tu nie które z nich.

Prostytutki (lub osoby podejrzane o uprawianie tego procederu) obowiązane są:

1) do niezaczepiania przechodniów na ulicy.

2) do ukazywania się w ciągu dnia na głównych ulicach.

3) do uczęszczania do gmachów publicznych (kościół, szkół, dworców kolejowych i t. d.).

Każdy, kto zna i widział Paryż, wie doskonale, że gdyby wykonywano ściśle którykolwiek z tych przepisów, musiano by aresztować i włożyć wszystkie prostytutki defilujące tłumnie po wszystkich ulicach miasta. Jak zaś wykazuje statystyka ostatnich lat, jest ich niemało. Samych zatrzymanych i zarejestrowanych liczy Paryż około... siedemdziesięciu siedmiu tysięcy.

Te fantastyczne różnice między przepisami a istinym stanem rzeczy, pozostawiamy bez komentarzy.

Ale wracamy do rzeczy. Otóż taką zatrzymaną przez agenta kobietę, odprowadza się do najbliższego posterunku policji, skąd w zamkniętej karetce odsyła się ją do aresztu i następnego dnia przekazuje urzędowi obyczajowo-policyjnemu.

Po odczytaniu raportu agenta, rozpoczyna się „sąd”, w skład którego wchodzi kierownik urzędu, jego pomocnik i komisarz policji.

Bez względu na to czy sąd ów zatrzymana uniewinnił czy skazał, odprowadza się ją do lekarza komisji sanitarnej. Uznane za zdrowe wypuszcza się na wolność, chore i skazane na kary, odsyła się do szpitala lub do więziennej infirmerii.

Ten sam urząd wydaje książeczki rejestracyjne. Dzielą się one na czerwone i białe. Kobiety zdrowe (uznane za zdrowe) otrzymują białe i muszą się zgłaszać dwa razy w miesiącu u lekarza sanitarnego. Kobiety chore otrzymują czerwone książeczki i podlegają co tydzień oględzinom lekarskim.

Do obowiązków służby obyczajowej należy również nadzór nad domami publicznymi i uznanymi oficjalnie domami schadzki, których jest w Paryżu niezliczona ilość.

Zbyt może często, przy opisywaniu tych rzeczy używać musimy takich określeń jak obława i fary-

zeizm moralny. Gdyby ktoś miał jakiegokolwiek wątpliwość, że nadużywamy tych terminów, niech zastanowi się choćby tylko nad takim jednym szczegółem.

Właścicielki domów schadzki we Francji, otrzymały zapewne-

ściowe spowodowane chwilowym brakiem pieniędzy. Nie podlegają więc ani oględzinom lekarskim ani jakimkolwiek przepisom reglamentacyjnym.

Zajęliśmy się dłużej Francją i sto suukami w niej panującymi gdyż

nie że władze policyjne zamykać będą oczy na istnienie ich domów pod warunkiem, że wszystko co się tam dzieje nie będzie dawało powodów do skarg i przestrzegane będą zarządzenia, mające na celu

jedynie zdrowie

publiczne.

„Jedynie zdrowie publiczne!” Bardziej zjadliwie i ironicznie nie mógłby tego określić największy wróg społeczeństwa i rządzącego nim systemu.

Dla szczupłości miejsca nie będziemy w tej chwili opisywać różnic między przepisami dotyczącymi domów schadzki i domów publicznych.

Natomiast dodać trzeba, że istnieje w Paryżu jeszcze jedna kategoria domów schadzki, bardziej światowych i wykwalifikowanych do których nie stosuje się żadnych przepisów gdyż kobiety uczęszczające do nich, zajmują „wyższe stanowisko społeczne” od zawodowych prostytutek. Damy te, często „przyzwoite” i dobrze sytuowane panny, żony i matki, uważają wizyty swe w tych domach tylko za prze-

reglamentacja francuska służy za wzór innym cywilizowanym i sąsiadującym państwom.

Czy wzorując się na tym „idealnym” systemie reglamentacyjnym, pamiętają także o wyludnieniu grożącym tej samej Francji, o olbrzymiej ilości chorób wenerycznych, o tem, że Paryż jest symbolem współczesnej Sodomy i Gomory — tego nie wiemy.

To już jest — tajemnica „moralności społecznej”.

Inne kraje przejdziemy dość pobieżnie, notując tylko jakieś bardziej charakterystyczne fakty.

W stolicy Portugalii, Lizbonie, liczącej z końcem ubiegłego stulecia trzysta tysięcy mieszkańców, było trzysta domów publicznych, czyli jeden na każdy tysiąc mieszkańców. Portugalia przestrzega jednak ściśle systemu reglamentacji.

Austria posiada według danych statystycznych około miliona osób chorych wenerycznie.

W innych państwach europejskich, z wyjątkiem tych o których jako hołdujących idei abolicjon-

izmu pomówimy osobno, panuje system zbliżony do francuskiego. Przy całej różnorodności przepisów i ustaw, jedno zgodza się wszędzie. Wszędzie choroby weneryczne zdradzają tendencję zrywkową, wszędzie system reglamentacyjny obejmuje swoją „kontrolę” zaledwie jakieś dziesięć procent rzeczywistej prostytucji i wszędzie, nawet tam, gdzie powiedzmy na stu chorych mężczyzn przypada jedna chora kobieta, władze dbają tylko o to, by leczyć (dość zresztą pobieżnie) tę jedną kobietę.

Nie opatrujemy już dalszemi komentarzami tego stanu rzeczy.

Oddajemy głos komu innemu.

W roku 1901-ym miasto New York wysłało delegację złożoną z 15-tu osób której zadaniem miało być zbadanie i przestudjowanie problemu prostytucji w krajach europejskich. Komisja ta miała następnie sporządzić odpowiedni plan reform, któreby w zgodzie z sumieniem społeczeństwa i korzyścią dla kraju rozwiązały zagadnienie prostytucji.

Po długich i mozolnych studiach komisja przedstawiła obszerny referat, w którym między innymi, wyrażono następującą opinię:

„Nie możemy zalecić europejskie go systemu reglamentacji, gdyż przemawia przeciwko niemu etyka, trzeźwy rozsądek, logika i statystyka.

W żadnym wypadku nie prowadzi on do zamierzonego celu”.

Takie wnioski wyciągnęli dojrzały i trzeźwi, nawet bardzo trzeźwi w sensie życiowym Amerykanie, gdy zbadali tę sprawę z całym spokojem, rzeczowością i bezstronnością.

Wobec tego Stany Zjednoczone zachowały swój dawny system, stojący pośrednio między reglamentacją a abolicjonizmem.

Warto teraz dodać że inny kraj amerykański, Argentyna, przyjęła całkowicie europejski system reglamentacyjny.

Jakie miejsce zajmuje Argentyna w dziedzinie handlu kobietami i wyzysku tych istot — tego przypominać nie trzeba.

★

Zanim przejdziemy do opisanego tego szlachetnego zwrotu, który w duszach i sumieniach ludzkich nastąpił pod wpływem idei abolicjonizmu, zajmijmy się jeszcze w artykule następnym tem, co nas obchodzi najwięcej i najbliższej — to jest zagadnieniem prostytucji i wszystkich związanych z nią objawów społecznych — w Polsce.

ZDZISŁAW ANDRZEJOWSKI

Czerwona Pajęczyna

POWIEŚĆ

DO NABYCIA PO ZNIŻONEJ CENIE WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH KOLEJOWYCH, TOW. AKC. „RUCH”

Krwawa uczta przy psiej pieczeniu

Makabryczny proces o mord na hałdzie

Korytarze sądu okręgowego w Katowicach zatłoczone były wczoraj tłumami, zainteresowanymi rozprawą o głośne wypadki na hałdach siemianowickich.

Sąd rozpraw wypełniono po brzegi.

Rozprawie przewodniczył sędzia Szczek, oskarżenie popierał vice-prokurator dr. Nowotny.

Na ławie oskarżonych zasiadli bezdomni, właściciele prymitywnych mieszkań w lepiankach na hałdzie siemianowickiej, Karol Broń, Jan Lubosz, Ryszard Spatek, Szymon Jagiełło, Paweł Guzy-Teofil Ostizłok i Tomasz Guzy.

Przedmiotem oskarżenia była bójka, jaka nastąpiła na „uczcie“ urodzinowej u niejakiego Maniury.

U Maniury odbywała się wieśka ośmieszkała z spirytusem denaturowanym i psia pieczenia na zakąskę. Tańczono również przy dźwiękach harmonijki ustnej.

W kulminacyjnym punkcie zabawy wpadło do lepianki Maniury kilku osobników, z których oskarżony Lubosz uzbrojony w siekiere napadł na bezrobotnego Kawę, zadając mu ciężkie okaleczenie. Rannego wywlokł następnie przed le-

piankę i w dalszym ciągu okrutnie się nad nim znęcał.

Drugi napastnik, Ryszard Spatek, zaatakował Maniurę, zadając mu szereg cięć po całym ciele.

Maniura zdołał się jednak wyrwać z rąk Spaka i usiłował uciec. Przed lepianką jednak wpadł w ręce Brońa i Jagiełły, którzy go na śmierć zatłukli.

Reszta napastników rozpedziła zebranych w lepiance gości, zadając dotkliwie rany niejakiemu Dreji.

Oskarżony Broń tłumaczył się, iż został namówiony przez Lubosza do dokonania napaści na lepiankę Maniury, który dojadł do żywego wszystkim bezdomnym mieszkańcom hałdy, wymuszając terorem okup.

Pomocnikiem Maniury w steryzowaniu bezdomnych był Kawa. Poza opłatami w gotówce, mieszkańcy hałdy musieli Maniurze i Kawie na każde żądanie dostarczać żywność i wódkę. Kosztem reszty Maniura i Kawa opływali we wszystko, wyprawiali libacje i uczyli w towarzystwie kobiet lekkiego prowadzenia. Uczty te zawsze kończyły się awanturami i obijaniem poszczególnych mieszkańców.

Oskarżony Jagiełło żywił urazę do Maniury, bowiem był przezeń maltretowany i terroryzowany, a także pewnego razu Maniura miał wedrzeć się przemocą do jego lepianki i dopuścić się gwałtu na kochance Jagiełły.

Zeznania te poniekąd potwierdziło przesłuchanie świadków.

Sąd po naradzie zasądził Jana Lubosza na rok więzienia, zaś Brońa, Spatkę i Jagiełłę po 8 miesięcy.

Wykopaliska z XVI wieku

W pobliżu Gorkowic pod Łodzią pomiędzy rzeką a torem kolejowym znajduje się naprzeciwko ruin zamku, niewielkiej kopiec.

Właściciel łąki z kopcem, rolnik Białocki, pragnąc wyrównać swój grunt, postanowił kopiec rozrzucić. W czasie rozrzucania kopca natrafił na stosy nagromadzonych w nim przedmiotów, o historycznej wartości.

Na miejsce udała się komisja rzeczoznawców, która ustaliła, że znalezione odłamki ceramiki pochodzą ze średniowiecza, głównie z wieku XVI.

Wygnaniec w Doorn prowadzi życie monotonne

Za kilka dni ekskajzer Niemiec Wilhelm skończy 75 lat.

W dniu tym, który w dawnych Niemczech obchodzony był z wielką i uroczystą pompą, wręczona zostanie cesarzowi przez jego domowników księga, opisująca życie w Doorn. Księga ta poprzedziła wstępem obecna żona wygnaniec Herminja.

We wstępie tym Herminja unosi się nad dobrocią Wilhelma i błogosławi go w uniżonych słowach za jego serdeczność dla niej i dla jej dzieci z pierwszego małżeństwa.

Z niebywala pokorą Herminja oświadcza, iż nie może wytryrać żadnego porównania z pierwszą żoną ekskajzera i że potrafi ocenić swą niższość wobec „zmarłej mej cesarzowej“.

Z księgi tej wynika, że tryb życia Wilhelma i jego domowników w Doorn jest więcej, niż monotony. Nie znają ani teatru, ani kina, ani koncertów. Wieczory spędzają na czytaniu książek a ranki na przechadzkach po parku, otaczającym dom. Jedynie wybrani dopuszczani są do składania w Doorn wizyt.

Z rąk Hitlera do baptystów trafiają Żydzi uciekinierzy z Niemiec

W Warszawie i w Radości działają od szeregu lat misjonarze-baptysty, którzy zadaniem jest nawracanie żydów na wiarę chrześcijańską.

Praca tych misjonarzy napotyka na zacięty i zdecydowany opór ze strony żydów.

Pamiętna była przed kilku laty zbrodnia, dokonana na osobie misionarki Edny Mottówny, zamordowanej nożem w świetlicy baptystów przy ul. Ogrodowej.

Obecnie misjonarze cały swój wysiłek zwrócili w kierunku żydów, uchodźców z Niemiec, którzy schronili

się do Polski przed prześladowaniem hitlerowskim. Wielu uciekinierów umieszczono już w bursie w Radości. Tam uchodźcy otrzymują pomoc materialną, a przy tej sposobności namawiani są do przystąpienia do gminy baptystów. Obecnie żydowski komitet pomocy uchodźcom z Niemiec wyszczął kontraktację. Ostatnio odebrano z zakładu w Radości 15-letniego chłopca, którego trzymano tam, wyzyskując jego nieświadomość. Podobno działalność misjonarzy ma stać się powodem skargi do władz sądowych.

Pomysłowy ptaszek osiadł w klatce

Władze policyjne aresztowały obywatela niemieckiego, Józefa Tischbiera, który w czasie, gdy był kierownikiem firmy Fitzner i Gamber w Siemianowicach, pobrał dla pracowników większą ilość materiałów ubraniowych firmy „Bielski Przemysł Tekstylny“, za który należącość niósł weksla.

Od pracowników Tischbier skłamał

gotówkę, weksel jednak nie wykupił i wobec kończącego mu się w Polsce prawa pobytu, zlikwidował mieszkanie, wywożąc swe rzeczy przy pomocy niejakiej Weissówny do Bytomia, zamierzając zbiec.

W ostatniej chwili został on jednak aresztowany i osadzony w więzieniu.

Zuchwała kradzież 21 beczek ze śledziami

Niezwykle bezczelnego włamania do konano wczoraj do magazynu firmy „Import Śledzi“ przy ul. Opolskiej w Katowicach.

Po włamaniu drzwi magazynu złodzieje wytoczyli na podwórzu 21 beczek ze śledziami, po które wkrótce przybyła firmanka.

Po załadowaniu beczek w momencie, kiedy firmanka miała odjechać, zjawił się na podwórzu stróż nocny, Józef Dygot.

Złodzieje pobili go dotkliwie i przytrzymałi, ekspedując w międzyczasie firmankę, poczem zbiegli.

W czasie zarządzanego przez policję pościgu, wyładowana śledziami firmankę przytrzymałi, wraz z woź-

nicą, Bronem Tchem z Świętochłowic.

Napad rabunkowy

Wczorajszej nocy został napadnięty w Bogucicach 30-letni Leon Sauerman, robotnik huty Schlickera, przez czterech osobników, którzy powalili go na ziemię i zrabowali 17 złotych oraz różne drobniaczki i zniszczyli 60 książeczek członkowskich związku metalowców ZZZ.

Jednym z napastników był 30-letni Antoni Rossa, którego przytrzymałi.

Pozatem pod zarzutem współudziału aresztowano 4 osoby.

Van der Lubbe

„nie skrzywdziłby muchy“

Co mówi jego siostra?

Amsterdamski korespondent „Daily Expressu“ odwiedził w Holandji rodzinę „oficjalnego podpalacza“ Reichstagu van der Lubbe go.

Udał się, mianowicie, do jego starszej, zamężnej od lat kilku siostry, w której domu młody van der Lubbe spędził swoją wczesną młodość.

Siostra oświadczyła korespondentowi z płaczem, że do ostatniej chwili spodziewała się utaskawienia brata, że nie wątpiła ani na chwilę, by rząd niemiecki mógł odmówić prośbie, skierowanej do niego przez królową holenderską, Wilhelminę.

— Tak kochałam Marinusa, — powiedziała młoda kobieta z płaczem — to przecież, straszne... stracili go na trzy dni przed dniem jego urodzin... Od chwili jego aresztowania nie widział się z nikim

z rodziny.

Potem z czułością opowiedziała o dzieciństwie i wczesnej młodości brata.

— Mieszkał ze mną i z moim mężem od swego jedenastego do osiemnastego roku życia. Nie miał rodziców, więc staraliśmy się mu ich zastąpić.

Dobry z niego był chłopak. Nie potrafił skrzywdzić nawet muchy. Gdy wydarzył mu się raz nieszczęśliwy wypadek przy pracy, zaczął chorować. Choroba zmieniła go bardzo. Zaczął się interesować polityką. Wciągnięto go do jakichś organizacji...

Na zakończenie siostra stracone go opowiedziała, jak to odbyły się w Holandii demonstracje przeciw Niemcom po wyroku na van der Lubbe. Przed posełstwem w Hadze omal nie doszło do krwawych starć.

„...Pies został zjedzony... więc nie zapłacę podatku“ ...

ŁÓDŹ, 17.1. Tel. wł. — Marcin Pleśniak, zamieszkały przy ul. Magistrackiej w Łodzi, otrzymał z zarządu miasta wezwanie do zapłacenia podatku od psa.

W odpowiedzi na to wezwanie Pleśniak przesłał do wydziału finansown-

podatkowego krótki, lecz bardzo znamienity, list tej treści:

„Szanowny Magistracie, Donoszę u przejmie, że wobec wielkiego kryzysu i panującej nędzy pies został zjedzony, wobec czego podatku płacić nie myślę“.

Przedłużenie do 1 lutego zgłoszenia do Ubezpieczalni Społecznych

Ponieważ dokonanie przez wszystkich pracodawców zgłoszenia pracowników do Ubezpieczalni Społecznych przed 15 stycznia r. b. okazało się ze względów technicznych niemożliwe, minister Opieki Społecznej zalecił, aby Ubez-

pieczalnia Społeczna nie stosowała za przekroczenia tego terminu żadnych rygorów w stosunku do pracodawców, którzy dokonają zgłoszenia swoich pracowników przed 1 lutego r. b.

Pełna tabela wczorajszego ciągnięcia loterii państwowej

Główne wygrane

Po zł. 10.000 na N-ry: 46844 73283
 166553
 Po zł. 5.000 na N-ry: 88813 123597
 142216
 Po zł. 2.000 na N-ry: 382 5066 19532
 28396 48408 53464 65814 65816 66284
 85524 99267 116324 128114 138123
 146132 150229 152832 163494
 Po zł. 1.000 na N-ry: 16854 23183
 23765 28889 32402 42918 43222 43339
 46138 52439 56812 63949 66846 77200
 80735 95742 97164 97228 102626 113255
 116164 117291 121060 123639 128627
 129251 133328 135098 142879 149995
 150119 153651 158618 159844

Losy IV klasy

są jeszcze do nabycia

W Szcześliwej Kwaterze Kaftala
 Katowice, św. Jana 16 — Król.-Huta, Wolność 26
Tam padł pierwszy milion!

II.

50.000 zł. na nr.: 86469
 15.000 zł. na nr.: 9645 150502
 10.000 zł. na nr.: 110367 139741
 5.000 zł. na nr.: 1739 35268 73990
 118016 118183 125451
 2.000 zł. na nr.: 19728 57507
 72616 97973 103491 113654 136582
 141542 140153 141473 149078 154754
 165558
 1.000 zł. na nr.: 1362 3192 5930
 8770 22368 32142 35610 37627 41543
 47063 46794 51306 60030 63662 76248
 76780 88113 88209 88727 100443 100292
 107581 109366 110363 122608 126236
 127037 130315 135307 133288 137019
 146335 150838 153083 154338 159522
 165485 168057 168987 169018

STAWKA

I-sze ciągnięcie

34 58 62 211 323 74 498 502 86 666
 715 53 978 1009 74 187 332 444 735 913
 83 2015 16 219 406 28 35 653 734 79 89
 823 979 3071 284 360 89 517 722 30 816
 4103 80 419 730 914 5170 241 378 436
 65 573 81 775 79 98 846 88 930 6067
 261 897 7187 254 83 372 600 9 71 741
 936 82 8039 210 383 438 592 662 9215
 515 62 841 61 94 98
 10029 85 118 21 347 56 562 615 11502
 608 917 12125 35 90 530 81 630 713 79
 870 13098 217 26 79 309 56 429 638 79
 710 83 99 938 14079 281 96 429 524 630
 54 57 15024 78 317 475 664 839 930
 16024 94 283 86 99 550 639 766 829 49
 69 17023 85 191 301 19 654 846 18066
 67 260 350 486 723 805 11 19028 213 398
 450 687 707 908 23
 20153 209 49 352 57 432 57 663 751
 844 56 21069 335 45 429 35 534 685 755
 816 43 71 932 22068 125 46 266 94 426
 78 589 805 937 51 67 23277 306 42 75 90
 406 84 561 610 723 86 24032 65 90 140
 232 61 392 94 505 28 752 880 991 25203
 9 82 322 56 89 807 26281 331 418 88 530
 659 73 747 830 901 27086 135 40 266 85
 339 427 574 78 716 930 37 56 28126 27
 91 457 74 95 632 36 62 788 814 55 961
 29091 238 346 401 24 62 688 807 31 44
 963 80
 30033 89 109 31 36 514 82 666 769
 31030 133 412 588 625 874 907 32022 44
 63 148 271 97 357 64 88 447 500 632 95
 721 34 914 41 81 33001 13 40 72 111 57
 243 359 401 88 679 340 88 89 939 80
 34006 50 70 133 226 55 472 566 73 693
 787 974 35206 320 55 478 548 58 775
 824 72 926 36107 94 210 307 82 488 736
 39 865 69 980 37044 70 222 71 342 564
 626 43 745 984 38054 77 120 62 624 50
 741 957 99 39148 800 11 36
 40024 99 139 272 308 408 93 515 657
 63 769 85 995 41116 17 56 255 355 82
 549 91 882 42199 288 309 17 36 553 970
 43173 88 353 619 62 737 61 971 73 44288
 513 73 686 805 72 45018 65 84 317 30
 433 77 539 91 685 738 920 62 46068 179
 287 419 798 836 945 83 47047 125 78
 286 300 736 47 956 48018 34 146 99
 652 87 790 817 910 50 49027 215 74 312
 30 37 476 576 748 942 50
 50120 87 291 432 549 645 829 51048
 207 42 94 310 554 699 858 918 42 85
 52301 598 673 802 53065 113 80 209 12
 383 488 669 764 92 839 52 946 93 97
 54253 70 307 14 466 743 55029 459 600
 67 760 94 56082 137 44 219 506 44 657
 860 970 57266 85 997 58002 21 183 275
 588 766 81 946 59349 54 499 620 909 27
 41
 60213 314 419 544 691 721 958 61135
 235 494 62017 52 96 98 126 283

354 56 417 53 85 91 93 572 609 762 814
 63222 357 478 625 728 57 916 64066 178
 245 318 32 463 559 701 6 15 833 935
 65267 380 480 941 83 66232 82 335 71
 449 613 712 941 64 67120 38 215 51 341
 76 89 93 528 609 14 68 773 842 65 950
 68044 318 26 29 531 638 66 762 68 69028
 186 93 204 756 76 865
 70405 11 723 30 986 94 71041 262 441
 91 529 60 712 61 931 55 99 72090 242
 321 523 52 96 658 880 920 97 73257 349
 65 532 635 56 805 74118 254 60 646 736
 94 834 36 75213 381 420 62 800 35 36
 926
 76121 41 63 67 338 650 735 63 857
 77205 371 89 92 495 673 718 99 78182
 93 263 96 459 38 63 83 608 80 873 92
 952 79023 212 481 831 970 80
 80044 135 339 43 483 503 781 828
 936 62 83 81089 119 61 273 339 80
 522 53 38 57 604 36 960 82048 513 66
 75 95 754 814 966 83112 60 231 79 409
 56 70 589 682 733 38 828 48 54 79 996
 84097 364 66 72 94 431 69 558 762
 85068 158 238 427 675 998 86089 378
 635 708 47 78 883 935 44 87130 36 71
 95 395 506 27 708 810 93 996 88112
 207 498 638 701 29 843 58 922 47 89137
 64 97 359 88 441 676 811 17 79 967
 90045 50 168 244 577 99 627 31 883
 91092 328 91 572 76 624 72 853 943
 92163 90 250 492 555 89 692 725 820
 93067 100 226 53 443 600 17 40 764
 847 95 913 94036 139 351 71 658 824
 42 54 95 956 95009 24 27 155 94 265
 303 90 466 538 60 84 98 764 864 65
 905 39 96127 34 58 78 323 67 689 806
 38 53 97158 230 44 61 64 577 714 54
 64 90 818 26 993 98174 381 91 530 66
 803 99055 276 479 83 87 683 752 64
 67 963 925 38 70 91
 190146 295 360 75 475 962 101089
 150 225 324 501 2 77 99 673 715 69
 937 102024 58 173 442 77 86 541 76 81
 60 690 749 801 44 931 103028 107 95
 406 627 45 731 36 837 69 917 104060
 180 473 634 769 806 925 48 105062 86
 258 320 665 803 931 74 106018 26 312
 83 428 46 746 856 107027 43 256 491
 533 83 637 766 821 68 973 108133 91
 206 365 494 690 755 83 802 939 109340
 46 459 818 927 67 79
 110144 202 8 47 894 992 111030 190
 215 22 319 57 87 439 504 613 21 750
 906 50 62 73 112329 52 77 514 659 66
 79 706 826 80 113036 83 636 96 729
 41 92 924 114004 89 166 69 272 362 402
 638 37 75 727 68 858 91 946 90 115055
 228 423 98 799 886 116007 130 75 461
 601 794 906 40 94 110706 165 211 14
 324 721 56 879 66 997 118097 215 24
 157 727 433 79 544 67 999 119162 320
 49 507 63 79 765 897 903 16
 120171 80 335 433 525 708 62 982
 94 121055 169 227 446 670 727 841 990
 122078 274 368 94 734 42 873 99 988
 123152 79 232 39 96 390 97 452 660 67
 85 750 901 47 124131 38 328 29 58 533
 720 851 89 125005 33 36 94 388 488 514
 69 98 740 851 126187 219 487 580 625
 54 71 730 825 961 127157 222 302 41
 51 63 84 419 754 76 87 128056 149 73
 85 330 539 621 783 826 74 89 924 27
 58 129008 236 500 690 761 859
 130043 74 326 494 600 81 765 82
 131011 33 39 68 141 44 54 262 493 544
 54 630 90 717 73 867 132011 484 97 534
 628 856 994 133032 33 125 332 471 538
 703 7 43 47 134003 12 135 92 202 15
 59 526 596 135084 223 33 561 717 28
 33 806 34 136225 32 75 470 515 76 722
 927 60 137069 89 94 211 325 42 46 52
 95 453 596 637 54 727 39 881 138025
 262 493 625 787 839 951 139068 211
 26 39 47 45 429 54 578 752 78 858
 973 74
 140037 38 174 212 362 94 472 24
 502 665 712 929 51 141001 93 202 305
 596 646 729 849 995 98 142169 92 251
 52 378 597 643 91 796 829 52 909 31
 143011 44 50 88 102 56 203 11 37 54
 366 660 739 867 79 955 59 75 144467
 514 54 644 810 96 949 80 145237 42 73
 578 87 658 708 812 146004 8 26 33 75
 87 129 214 31 90 407 738 813 968 71
 147228 71 99 326 412 88 509 98 636 793
 854 56 66 88 148022 33 378 518 919
 73 149237 42 43 306 51 54 61 468 537
 58 867 919 28
 150000 183 334 69 466 548 723 811
 18 996 151226 59 97 384 403 519 61 694
 703 828 97 152201 33 39 51 464 560
 673 85 839 056 153099 223 62 306 685
 824 30 57 986 154100 18 96 240 310
 155004 225 490 505 682 851 156303 534
 72 664 932 157113 382 400 24 661

158021 63 69 185 337 64 69 73 429 89
 518 728 835 916 159089 520 603 712
 862 902
 160002 202 361 434 58 89 524 651 92
 860 161023 86 146 210 353 58 418 39
 85 574 631 879 162010 173 203 386 467
 884 945 163000 196 231 80 544 788 917
 164017 21 120 25 59 63 700 10 802
 165070 325 58 79 423 98 579 756 933
 166088 193 253 315 20 79 400 508 667
 949 66 167029 474 869 168016 62 301
 29 93 652 719 51 824 169280 361 403
 645 47 50 953

II-gie ciągnięcie

140 1230 656 887 2716 77 3319 425
 4320 605 721 5928 6082 7015 339 672
 743 8025 300 634 36 48 909 46 9290 92
 10286 503 61 82 654 795 11392 440
 694 930 12280 91 624 760 975 13188 329
 91 417 60 510 793 14949 15851 16038
 833 17434 18314 498 787 19056 223 36
 44 507 911 93
 20031 197 699 854 950 21241 546
 22476 635 738 802 23 93 23276 489 634
 31 24038 77 908 58 25154 226 57 304 43
 70 26009 249 351 91 666 963 27270 575
 642 28113 356 856 906 29455 87 725 833
 30128 207 66 348 56 839 968 31426
 32246 88 385 879 33100 310 32 619 35
 34042 178 733 35363 406 544 855 36300
 439 37013 218 700 921 38092 367 39310
 40266 336 82 418 820 41239 504 767
 42033 170 259 382 558 716 957 43119
 63 44202 76 356 83 506 658 847 45226
 424 607 811 48 46119 455 633 41 738
 47093 401 690 916 48136 503 629 45 715
 831 49052 348 524
 50020 488 895 983 51113 58 343 67
 955 52332 64 648 934 53393 747 53 54032
 55222 40 570 694 709 56952 57889 946
 58415 502 699 712 59037 206 48
 60001 177 494 697 736 76 61326 401
 528 899 62752 63029 160 84 402 827
 64020 227 65353 402 559 682 713 19 54
 66614 67305 442 620 762 68360 636 865
 904 47 69187 772
 70392 769 964 71029 219 894 979
 72398 662 93 73157 391 858 74235 952
 76017 675 77611 19 78090 162 381 715
 79061 91 165 467 810 57 984 93
 75224 324 428 42
 80758 893 81225 516 618 79 82113 249
 346 426 758 83011 77 259 407 570 622
 938 84068 409 681 85002 157 296 406
 643 57 711 80 877 932 86940 87470
 88065 311 798 891 89151 406 957 60
 90080 256 391 401 38 43 630 91165 88
 358 474 876 92208 30 528 93165 70 255
 403 596 94162 618 98 928 95132 236 81
 687 784 839 96213 97433 981 82 98167
 415 510 93 717 827 99011 50 185 784
 993
 101087 255 102162 248 99 425 738
 103355 714 94 878 918 104123 295 349
 638 966 81 105045 140 484 689 106068
 92 372 593 749 107009 42 75 365 66 713
 875 108260
 110106 48 786 111301 31 112209 81
 372 87 541 696 787 113232 362 492 615
 866 114080 630 765 819 115000 89 104
 248 573 903 51 116851 64 117195 345
 588 725 53 118108 542 660 841 119413
 518 676 891 95 906 53
 120011 893 919 121292 654 747 58
 122419 619 39 718 995 123261 464 540
 124054 372 713 125072 360 894 126778
 965 127413 22 843 128240 611 83 770
 952 129169 264 68 431
 130212 558 823 913 131326 80 459
 529 839 68 943 132015 728 813 926 40
 47 133127-76 200 87 455 58 74 594 681
 764 814 18 64 134033 344 49 593 713
 135109 455 523 29 784 915 136228
 137009 152 91 937 138602 51 139112 829
 140021 384 756 82 141207 322 845
 142172 789 143410 70 616 701 31 826
 958 86 144371 587 992 145203 402 29
 933 146057 306 528 699 981 147294 424
 839 926 148240 601 149238 48 477
 150186 293 729 850 151011 444 80
 683 934 41 56 152202 75 398 641 763
 153001 208 40 476 728 928 154372 91
 475 594 734 155028 300 15 856 156069
 94 555 605 157592 810 158136 205 91
 159060 132 204 821 974 78
 160057 121 161072 394 597 660 728 38
 924 42 162053 179 667 785 882 917
 163337 434 90 712 164313 84 595 906
 165038 308 37 166145 47 978 167011 27
 29 168206 701 898 918 85

III-cie ciągnięcie

271 441 625 34 890 1760 832 965 2143
 87 352 64 99 473 735 920 3018 75 224
 48 519 723 813 50 4828 99 5024 26 162
 449 88 594 697 758 930 6292 431 531

70

BOGDAN LOT

Jasnowłosa Szatan

59

Powieść sensacyjna z życia współczesnego

STRESZCZENIE

POCZĄTKU POWIEŚCI.

Bezrobotny, Jan Walczak, włamuje się nocną porą do grobowca rodzinnego Hartenów, z zamiarem skradzenia zmarłemu w przeddzień Ryszardowi Hartenowi brylantowego pierścienia. W chwili, gdy odhł wleka trumny, Ryszard Harten który został ochowany w letargu, odzyskuje przytomność i zwraca się swemu wybawcy że w grobowcu są zakopane skarby bezcennej wartości. Idąc za wskazówkami Hartena Walczak rozkopuje ziemię w grobowcu i znajduje metalowa skrzynia, wypełniona klejnotami. Obaj zabierają część skarbow i opuszczają grobowiec. Harten nie wraca jednak do domu, okazuje się bowiem, że to jego żona wespół ze swoim kochankiem, doktorem Grantem, pochowała go żywcem, gdy zapadł w letarg.

Mimeli trzy miesiące po tych wypadkach Ryszard Harten był w Ameryce gdzie przybrał nazwisko Roberta Iuka i pomarał się o przedstawicielstwo na Polskę wielkiej firmy samochodowej, do którego zaangażował Walczaka na kierownika warsztatów, z pensją 1.000 zł miesięcznie.

Po pewnym czasie — Walczak poznaje Ritę Hartenową i zostaje jej kochankiem.

Hartenowa kupiła sobie wille w Alejach Ujazdowskich i wprowadziła się tam. W wili tej został zamordowany pewnej nocy dr. Grant.

O morderstwo został osadzony Walczak, którego sąd skazał na 2 lata więzienia. Podczas procesu Harten nawiązuje znajomość z Ritą.

Pewnego dnia zgłasza się do Hartena jakiś młodzieniec i prosi o posadę. Ryszard poznaje w nim swego syna z pierwszego małżeństwa, lecz — oczywiście — nie zdradza swego incognito.

Syn wyznaje mu iż przyjechał z Rosji wraz z wujem Zubowem odnieść skarby po zmarłym ojcu.

Przy pomocy „Błatego Józka” Walczak ucieka z więzienia i przychodzi nazajutrz do Rity, która mu jednak oświadcza, iż wszystko między nimi skończono.

Rita, pokłóciwszy się z Hartenem, umawia się z „Bładym Józkiem”, iż on pomoże jej zdobyć skarby z grobowca.

Do Rity przybywa Mikołaj Zubow i prosi ją o przeniesienie Juliana. Rita się zgadza, nie podejrzewając podstęp, bowiem Julian kradnie pod czas jej nieobecności plan grobowca.

Następnie Zubow i Julian udają się do grobowca, lecz w miejscu gdzie miał być zakopany skarb, znajdują wykopany świeżo dół.

W przystępnie szatu Zubow dusi siostrzeńca i wkłada trupa do trumny. Po jakimś czasie przybywa tam „Błady Józek” i również nie znajduje skarbu.

Walczak, który ukrywa się przed policją, spotyka pewnego wieczoru na ulicy Zosie. Stara miłość wraca i oboje są szczęśliwi.

„Błady Józek” przybywa z Ritą do knajpy „Grubego Maksa”, gdzie zjawienie się ich wywołuje wielkie poruszenie.

— Napije się pani jeszcze? — zaproponował Józek, napełnia-

jąc puste kieliszki. — Niema na świecie takiego zmartwienia, które nie rozpuściłoby się w wódce...

— Napije się... — skinęła głową i desperackim ruchem sięgnęła po szklarkę, która stała na stole. — Ale należy pan tutaj wódki, żeby poczuła smak...

Przytknęła pełną szklankę do ust i wlała do gardła całą jej za wartość, nie zmrzywszy nawet oczu.

Watorek, który ją bacznie obserwował i który nieraz już był świadkiem podobnych wyczynów pijackich, nie mógł wyjść z podziwu i tracił lokciem swego towarzysza.

— Widzisz, Franek, jak ona żłopie wóde?

— Widzę, ale to mnie nie obchodzi... Diabli mnie biorą z ciekawości, co to za jedna i w jaki sposób Józek ją sobie przysadzał...

Kuźnia podniósł się z miejsca i podszedł do bufetu, za którym stał „Gruby Maks”. Podał mu rękę na przywitanie, wskazując oczami na Ritę, zapytał:

— Nie wiesz pan, co to za jedna?

— A skąd ja mogę wiedzieć? Patrzą i dziwią się tak samo, jak pan...

— To znaczy, że „Błady” pierwszy raz z nią tu przyszedł...

— No, chyba!.. Ale fajna baba, co?

— Fajna... Słyszałem, że takie w policji za żeńskich agentów służą...

— W policji? — W oczach „Grubego Maksa” błysnął niepokój. — Może być... — dodał po chwili namysłu.

Uwagi Józka nie uszło bynajmniej to, co się działo dokoła niego.

Na wargach jego ukazał się lekki uśmiešek, a bystre oczy zerkwały badawczo na wszystkie strony.

Rita była już pijana i nucila półgłosem jakąś piosenkę.

— No, i miałem rację? — rzekł do niej „Błady”. — Wódka dobrze robi...

— Tak... Wie pan, w tej chwili jest mi już wszystko jedno, co się ze mną stanie... Napijemy się jeszcze? Niech się pan nie boi, ja mam pieniądze... A w razie czego, mogę sprzedać te pierścienki, które mam na palcach...

Rozejrzała się dokoła, poczem zwróciła się do „Błatego”:

— A co to za ludzie? Sama nie weszłabym tu za żadne skarby...

— Różne ludzie... — odparł z uśmiechem Józek. — Tak samo, jak w każdej knajpie...

— Jak mi teraz wesoło!.. — mówiła Rita jakby do siebie. — Ma pan jeszcze taksówkę? Pojedziemy trochę na spacer...

— Możemy pojechać, jak pani chce... — zgodził się „Błady Józek” i skinął na kelnera, by mu zapłacił rachunek.

— Ja płacę za wszystko... — odezwała się Hartenowa, rzucając na stół sakiewkę.

— Bardzo przepraszam, ale w mojem towarzystwie dama nie płaci... — rzekł Józek z godnością, poczem uregulował należność.

Posiedzieli jeszcze kilka minut i wyszli na ulicę, odprowadzani ciekawymi spojrzeniami gości „Grubego Maksa”.

— Dokąd pojedziemy? — zapytał „Błady”, siadając przy kierownicy.

— Wszystko jedno... Byłoby jechać... — odrzekła Rita i zajęła miejsce obok niego.

Taksówka ruszyła z miejsca całą siłą motoru, zakrecając ostro na skrzyżowaniach ulic.

Józek, któremu wódka szumiała w głowie, pędził naprzód na złamanie karku, jakby chciał się popisać przed swoją towarzyszką wspaniałem opanowaniem maszyny.

A Hartenowa przechyliła się w tył i zamknęła oczy, upojona tą szaloną jazdą.

Domy uciekały wstecz, jak w trickowym filmie, policjanci na rogach dawali rozpaczliwe znaki gumowymi palczkami, usiłując bezskutecznie zatrzymać szaloną taksówkę, ale Józek nie zważał na to i dodawał coraz więcej gazu.

Ogarnęło go jakieś niezwykle podniecenie, z którego nie umiał zdać sobie poprostu sprawy.

Wbił błyszczące oczy w przestrzeń, dysząc ciężko, nierównomiernie.

Od czasu do czasu rzucał okiem na siedzącą blisko niego kobietę i wtedy czuł, jak go ogarnia piekący ciału płomień, jak ręce poczynają drżeć na kole kierownicy.

Rita odpięła futro, bo jej również zrobiło się gorąco po wypitej wódce i oparła ciężką głowę na ramieniu Józka.

A on zerknął znowu na nią i ujrzał opięte jedwabnym swetrem kształtne piersi, obnażone do połowy ramiona i krągłe kolana, wymykające się spod sukienki.

Zmniejszył szybkość maszyny i nachylił się nisko nad Ritą, która miała zamknięte oczy i zdawała się spać spokojnie.

— Pani śpi? — zapytał szepcąc i niby przez nieuwagę musnął ustami kosmyk jej jasnych włosów, wymykających się spod kapelusika.

Nie otrzymał żadnej odpowiedzi, natomiast miał wrażenie, że wargi pięknej kobiety rozchyliły się na chwilę w lekkim uśmiechu.

Wówczas zastanowił się chwilę i skierował auto w ulicę Karową, zjeżdżając w dół po zawrotnej spirali „ślimaka”.

Czuł się tutaj — na mrocznym Powiślu — jakoś pewniej i swobodniej, niż na oświetlonym jasno Krakowskim Przedmieściu.

Następnie poprowadził taksówkę brzegiem Wisły, wreszcie zahamował motor.

Przeciągłe zgrzytnęły hamulce i maszyna gwałtownie zatrzymała się.

Mimo to Rita nie otworzyła oczu.

„Błady”, który obserwował ją bacznie, znowu zauważył uśmiešek na ustach kobiety.

Nie panując już nad zmysłami, pochylił się nagle nad twarzą śpiącej i przytknął delikatnie rozpalone wargi do jej ust.

Odurzył go zapach perfum, zmieszany z subtelną, oszalamiającą wonią młodego ciała, które drżało teraz w jego ramionach...

— Zimno pani? — zapytał przytłumionym głosem.

Nie czekając odpowiedzi, porwał ją całą w objęcia i przytknął silnie do siebie.

Nagle odskoczył i wyrzwał przez szybki na ulicę, usłyszawszy w tej chwili głośny śmiech.

Wtedy dopiero zorientował się, że w taksówce płonęło przez cały czas światło i ktoś ciekawo podejrzwał scenę miłosną.

Złym wzrokiem zmierzył jakiegoś mężczyznę i kobietę, stojących obok maszyny i śmiejących się do rozpuku.

Ciemność, panująca na ulicy, nie pozwalała mu odróżnić ich twarzy.

— Panie szoier... — powiedział mężczyzna. — Jak pan chcesz całować się w maszynie, to zgaa pan przynajmniej światło, żeby innym apetytu nie robić...

Słowom tym towarzyszył bezustanny chichot kobiety.

Na dźwięk tego głosu twarz Józka pokryła się purpurą: poznał Walczaka, który jeszcze coś powiedział i poszedł swoją drogą, ujawszy Zosie pod ramię...

(Dalszy ciąg jutro)

Oszukańczy profesor muzyki rozdawał posady Wojciechowski to jak ściemny typ

Policja śledcza w Katowicach prowadzi dochodzenie w sprawie oryginalnego oszusta, niej.

Franciszka Wojciechowskiego, zam. w Czeladzi (Zabia 4), który trudniąc się strojeniem fortepianów, w wolnych od zajęć chwilach „rozdawał posady”.

Szczegóły tej afery przedstawia się następująco: Przed niedawnym czasem zgłosił się w kancelarii Konserwatorium Muzycznego w Katowicach jakiś młodzieniec, który przedstawił list do profesora konserwatorium Cetnera. W liście tym, podpisanym przez Wojciechowskiego i opatrzonym w pieczęć „Urzędowo zatwierdzony korektor i stroiciel fortepianów i harmonjum”, zawiadamia Wojciechowski owego młodzieńca, którego nazwiska nie zdołano dotąd ustalić — by się stawił w dyrekcji Konserwatorium Muzycznego w Katowicach

celem objęcia posady, przyczem w podpisie użył Wojciechowski

tytułu „profesor”.

Ponieważ w Konserwatorium nie wakuje żadna posada, młodzieńca odprawiono z kwitkiem

i dopiero po jego odejściu zajęto się autorem listu, powierzając sprawę policji.

Okazało się, że Wojciechowski,

Przy zwąszeniu naczyń krwionośnych mózgu i serca, używając codziennie małą ilość naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa osiąga się łatwe wypróżnienie. Zalecana przez lekarzy.

Kradzież z głodu

Wczorajszego przedpołudnia do sklepu spożywczego Anastazji Swinowskiej w Lipinach (Bytomska 37a) wpadł Ernest Koppel, mieszkający w Lipinach i schwyciwszy kawałek kiełbasy z lady, sklep opuścił, nie mając zamiaru uregulować należności.

Wprawdzie Koppel nie cieszy się dobrą opinią, jednak kradzież ¼ kg. kiełbasy mówi sama za siebie.

Oszukańcza transakcja ze sprzedażą hałdy

Przed sądem okręgowym w Katowicach rozegrał się finał niezwykle dowcipnej transakcji 4 bezrobotnych, mieszkańców Małej Dąbrówki Ryszarda Ksiencesa, Józefa Gajdy, Konstantyna Randisza i Jana Karwickiego, którzy sprzedali kupcowi Benjaminowi Bermanowi w Czeladzi hałdę węglową z zakładów Hohenlohego.

Wszyscy czterej eksploatowali bieda — szyby, a odbiorcą od nich węgle był Berman.

Pewnego razu oświadczył, iż ma większe zapotrzebowanie w związku z czym Ksiences oświadczył mu iż finalizuje pertraktację z zakładami Hohenlohego o zakupno hałdy. Jako zaliczkę Berman wręczył

który przedstawił się jako ukończony konserwatorzysta uczelni niemieckiej w Ratysbonie, nie tylko nie ukończył konserwatorium ale nie posiada formalnego prawa do zajmowania się naprawą i strojeniem instrumentów muzycznych, a do tytułu „profesora” bardzo mu daleko. Wobec tego, że Wojciechowski wydawał różnym osobom listy polecające wzgl. przyrzekał

udzielenie posady, nie jest wykluczone, iż czerpał on z tego procederu

niegorszy dochód.

Dlatego osoby znające ciemne praktyki Franciszka Wojciechowskiego oraz przez niego poszkodowani winni corychlej zgłosić się u komisarza Czosnowskiego w wydz. śledczym (Katowice, ul. Żwirki i Wigury — pok. 84).

Bezczelni oszuści „na kopertę” nareszcie znaleźli się za kratami!

Zygmunt SARNOWSKI

Od szeregu miesięcy był Śląsk „terenem operacyjnym” koperciarzy, których ofiarami padło wiele osób zarówno w Katowicach, Król. Hucie, Cieszynie jak i w mniejszych miejscowościach.

Aż, oto powzięła się im noga i wpadli w ręce policji śledczej w chwili, gdy przygotowywali się do nowego „skoku” na upatrzoną ofiarę.

Jak już niegdaj donieśliśmy, są to: Zygmunt Tarnowski, kelner z Poznania, karany już wielokrotnie przez sądy za urządzenie gier hazardowych i kradzież oraz poszu-

Służbisty czworonóg Strzały na zielonej granicy

Między hałdami przy ul. Redena w Szarleju natknął się patrol Straży Gra-

nicznej na szajkę przemytników którzy rzucili się do ucieczki.

Po bezskutecznych wezwaniach do zatrzymania się strażnicy posłali za uciekającymi

kilka „śliwek”.

Biegający na przedzie zaryzykowali i dostali się na stronę niemiecką natomiast życie było miłe Emilowi Sobocie z Brzozowic, to też

poddał się

oddając posiadane przy sobie artykuły. Wyjątkowy pech ścigał wczoraj znanych przemytników Aleksiego Machulę z W. Piekar i Piotra Nowickiego z Brzezin śl. Powracając z Niemiec przez zieloną granicę pod Brzozowicami zostali oni zaatakowani przez psa służbowego Straży Granicznej. Czworonogi

„zielonek” nie pardonował,

lecz zdarł z przemytników białe płachty, które dla mepoznaki byli okryci a następnie

powalił przemytników na ziemię i szczeniem dawał znać o gotowym „wyniku”.

Machulę i Nowickiego wybawili strażnicy z opresji.

kiwany za podobne sprawy Szczepan Gołaski, pomocnik handlowy z Poznania, indywiduum niezwykle niebezpieczne, karany 24-krotnie za oszustwa, kradzieże, napady uliczne, zgwałcenia, gry hazardowe i t. p.

Niebezpieczni ci złoczyńcy osiedli obecnie w więzieniu śledczym w Katowicach, gdzie oczekują wymiaru sprawiedliwości.

Podajemy podobizny oszustów, aby poszkodowani mogli na tej podstawie zwrócić się do policji i zgłosić swe pretensje.

Nędza sprzyja szerzeniu się chorób

Jest zupełnie jasnym, że gdzie nędza, tam łatwiejszy dostęp mają choroby zakaźne. W ostatnim tygodniu ub. roku zanotowano w woj. śląskiem następujące choroby zakaźne: dur brzuszny 1, płońca 14, błonica 16, nagminne zapalenie opon mózgowych 2, odra 1, róża 1, ksztuś 1, gruźlica otwarta 8.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

Czwartek, dnia 18.1 o godz. 20: „Zaloga A” (premiera).

Sobota, 20.1 o godz. 20: „Zaloga A”,

TEATR POLSKI NA PROWINCJI

Piątek, dnia 19.1 o godz. 20: „Trójka hultajska” Zabrze.

Poniedziałek, 22.1 o g 20: Rybnik: Betleem Polskie.

RADJO

KATOWICE, Czwartek, 18 stycznia.

7.00: Sygnał czasu. 7.05: Gimnastyka.

7.20: Muzyka z płyt. 7.55: Chwilka gospodarstwa domowego.

11.50: Wiadomości bieżące. 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.

12.05: Muzyka (płyty). 12.30: Wiadomości meteorologiczne.

12.35: Koncert szkolny z Filharmonii Warsz.

15.20: Wiadomości gospodarcze i eksportowe.

15.40: Koncert zespołu salonowego.

16.40: Odczyt p. t.: „Aktualne zagadnienia na terenie międzynarodowym”.

16.55: Koncert kameralny kwintetu instrumentalnego.

17.25: Recital śpiewaczy.

17.50: Muzyka (płyty). 18.00: Odczyt z cyklu „Zagadnienia gospodarcze” p. t.: „Nasz handel zagraniczny”.

18.20: Studchowski p. t. „Wachlarz lady Win demere”.

19.05: Rozmaitości. 19.10: Feljeton sportowy.

19.25: Odczyt z Warszawy.

19.40: Komunikat śniogowy.

19.43: Wiadomości sportowe ze Śląska.

20.00: Muzyka lekka. W przerwie: p. f. Stan. Ligoń odpowiada na listy.

22.00: Muzyka taneczna z Warszawy.

ogłoszenia DROBNE

WAGE DECYMALNA używana w dobrym stanie, z odważnikami lub bez kupie natychmiast za gotówkę. (Nośność wagi 100 kg). Zgłoszenia pisemne do administracji N. Czasu pod „E. F.”.

DO SPRZEDANIA kredens stołowy, stół rozsuwany na 12 osób, 6 krzeseł krytych skóra — w dobrym stanie tania do sprzedania. Adres poda, admin. stracja „N. Czasu”, tel. 29-48.

MŁODZIEŃC, lat 19, z ukończ. 6 klasami gimn. poszukuje jak egokolwiek zajęcia, najchętniej w biurze i askawie zgłoszenia do N. Czasu pod „Poszukiwacz”.

MASZYNE DO PISANIA okazjanie sprzeda Zakład Mechaniczny „Remont” Katowice, ul. Stawowa 3.

MIESZKANIE 3-pokojowe z kuchnią i przedpokojem, świeżo wyremontowane, na I piętrze zaraz do wynajęcia. Informacje: Ochojec, ul. Mysłowicka Nr. 67.

PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA OBUWIA Z. Franczak, Król. Huta, Stawowa Nr. 3-a. Dla wygody P. T. utworzyłem filię przy ul. Wolności. 57 w Król. Hucie. Wykonuje wszelkie obuwie na miarę jak również wszelkie naprawy po cenach najniższych. Do wyrobu używam tylko najlepszy materiał. Wykonuje szybko, solidnie i tanio! Pilne naprawy na poczekaniu. Wszelką pracę wykonuję fachowo! Specjalność: Zelowanie luksusowego obuwia systemem „Ago”.

ABONAMENT miesięczny w administracji w zł 2.50 zagranicą w zł 5.50

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście w zł 500, pół strony w zł 275, 1 mm wiersz i lamowy opisowy w zł 2.50, specjalne w zł 1.50 reklama 60 gr drobne 15 groszy za wyraz w niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej